

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2021/1058,
annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021,
Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 177 artiklan toisen kohdan, 178 artiklan ja 349 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT', 176 artiklassa määrätään, että Euroopan aluekehitysrahaston, jäljempänä 'EAKR', tarkoituksena on myötävaikuttaa keskeisimmän alueellisen epätasapainon poistamiseen unionissa. Kyseisen artiklan sekä SEUT 174 artiklan toisen ja kolmannen kohdan mukaan EAKR:n tarkoituksena on osaltaan vähentää eri alueiden välisiä kehityseroja sekä muita heikommassa asemassa olevien alueiden jälkeenjääneisyyttä. Näiden alueiden osalta erityistä huomiota kiinnitetään vakavista ja pysyvistä luontoon tai väestöön liittyvistä haitoista ja etenkin väestön vähenemiseen liittyvistä haitoista kärsiviin alueisiin, kuten pohjoisimpiin alueisiin, joiden väestötiheys on erittäin alhainen, sekä saaristo-, rajaseutu- ja vuoristoalueisiin.
- (2) Koheesiorahasto perustettiin edistämään yleistä tavoitetta eli lujittamaan unionin taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta osallistumalla ympäristöalan hankkeiden rahoittamiseen sekä Euroopan laajuisten verkkohankkeiden rahoittamiseen liikenteen infrastruktuurin alalla (TEN-T) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1315/2013 ⁽⁴⁾ mukaisesti.
- (3) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/1060 ⁽⁵⁾ vahvistetaan yhteiset säännöt, joita sovelletaan Euroopan aluekehitysrahastoon, jäljempänä 'EAKR', Euroopan sosiaalirahasto plussaan, jäljempänä 'ESR+', koheesiorahastoon, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoon, Euroopan meri- ja kalatalousrahastoon, jäljempänä 'EMKR', turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoon (AMIF), sisäisen turvallisuuden rahastoon (ISF) ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälineeseen (BMVI), jotka toimivat yhteisen kehyksen puitteissa.
- (4) EAKR:ään ja koheesiorahastoon ohjelmakaudella 2014–2020 sovellettavana olleiden sääntöjen yksinkertaistamiseksi olisi annettava yksi asetus, jossa vahvistetaan kumpaakin rahastoa koskevat yhteiset säännöt.

⁽¹⁾ EUVL C 62, 15.2.2019, s. 90.

⁽²⁾ EUVL C 86, 7.3.2019, s. 115.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 27. maaliskuuta 2019 (EUVL C 108, 26.3.2021, s. 566), ja neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta, vahvistettu 27. toukokuuta 2021 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 23. kesäkuuta 2021 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1315/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, unionin suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi ja päätöksen N:o 661/2010/EU kumoamisesta (EUVL L 348, 20.12.2013, s. 1).

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, ja maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä (ks. tämän virallisen lehden s. 159).

- (5) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEU', 3 artiklassa ja SEUT 10 artiklassa määrättyjä horisontaalisia periaatteita, myös SEU 5 artiklassa vahvistettuja toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita, olisi noudatettava EAKR:n ja koheesiorahaston täytäntöönpanossa, jossa olisi otettava huomioon myös Euroopan unionin perusoikeuskirja. Jäsenvaltioiden olisi lisäksi noudatettava Yhdistyneiden kansakuntien lapsen oikeuksia koskevasta sopimuksesta ja Yhdistyneiden kansakuntien vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevasta yleissopimuksesta johtuvia velvoitteita sekä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin, josta Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio antoivat yhteisen julistuksen vuonna 2017, periaatteita ja varmistettava vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen 9 artiklassa tarkoitettu esteettömyys ja saavutettavuus noudattaen unionin lainsäädäntöä, jolla yhdenmukaistetaan tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimukset. Tässä yhteydessä EAKR ja koheesiorahasto olisi toteutettava synergiassa ESR+:n kanssa siten, että niillä edistetään siirtymistä laitoshoidosta perheperustaiseen ja yhteisöperustaiseen hoitoon ja pyritään saavuttamaan tavoitteet, joilla edistetään laadukkaiden työpaikkojen luomista, köyhyyden poistamista ja sosiaalisen osallisuuden edistämistä. Jäsenvaltioiden ja komission olisi pyrittävä poistamaan epätasa-arvoa, edistämään miesten ja naisten välistä tasa-arvoa ja ottamaan sukupuolinäkökohdat huomioon sekä torjumaan sukupuoleen, rotuun tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvaa syrjintää. Kummastakaan rahastosta ei saisi tukea toimia, joilla edistetään minkäänlaista erottelua tai syrjäytymistä, ja infrastruktuurin rahoituksessa olisi varmistettava esteettömyys vammaisille henkilöille.
- (6) EAKR:n ja koheesiorahaston tavoitteiden toteuttamisessa olisi otettava huomioon kestävä kehitys, sekä se, että unioni edistää ympäristön laadun säilyttämistä, suojelua ja parantamista SEUT 11 artiklan ja 191 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja saastuttaja maksaa -periaatetta noudattaen. Koska ilmastonmuutosta on tärkeää torjua ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen nojalla ilmastopöytäkirjan osapuolten 21. konferenssissa hyväksytyt vuoden 2015 Pariisin sopimuksen täytäntöönpanoa koskevien unionin sitoumusten ja Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen tavoitteiden, jäljempänä 'YK:n kestävä kehityksen tavoitteet', mukaisesti, rahastoista edistetään ilmastotoimien valtavirtaistamista ja pyrkimistä yleiseen tavoitteeseen, jonka mukaan 30 prosentilla unionin talousarvio- ja rahoitusmenojen osuudesta olisi tuettava ilmastotavoitteita. Tämän vuoksi EAKR:stä tuettavien toimien osuuden ilmastotavoitteiden rahoitukseen osoitettavista EAKR:n kokonaisuutensa rahoituksesta on määrä olla 30 prosenttia. Koheesiorahastosta tuettavien toimien osuuden ilmastotavoitteiden rahoitukseen osoitettavista koheesiorahaston kokonaisuutensa rahoituksesta on määrä olla 37 prosenttia. Lisäksi tämän asetuksen mukaisilla toimilla olisi edistettävä sen tavoitteen saavuttamista, että 7,5 prosenttia monivuotisen rahoituskehityksen (MRK) vuotuisista menoista kohdennetaan luonnon monimuotoisuutta koskeviin tavoitteisiin vuonna 2024 ja 10 prosenttia vuosina 2026 ja 2027, ottaen samalla huomioon ilmastotavoitteiden ja luonnon monimuotoisuutta koskevien tavoitteiden väliset päällekkäisyydet.
- Molemmista rahastosta olisi tuettava toimia, joissa noudatetaan unionin ilmasto- ja ympäristönormeja ja -prioriteetteja ja joista ei aiheudu merkittävää haittaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/852⁽⁶⁾ 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille ja joilla varmistetaan siirtyminen vähähiiliseen talouteen, jotta ilmastonutraalius voidaan saavuttaa vuoteen 2050 mennessä. EAKR:n ja koheesiorahaston ohjelmissa olisi otettava huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2018/1999⁽⁷⁾ perustetun energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnon puitteissa hyväksytyjen yhdenmukaistettujen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien sisältö.
- (7) Yrityksiä hyödyttävien EAKR:n ja koheesiorahaston toimenpiteiden olisi sisämarkkinoiden yhtenäisyyden suojaamiseksi oltava SEUT 107 ja 108 artiklaan sisältyvien unionin valtioneuvostokäytäntöjen mukaisia.
- (8) Kumppanuuden periaate on keskeinen tekijä EAKR:n ja koheesiorahaston täytäntöönpanossa. Se perustuu monitasoiseen hallintomalliin ja varmistaa alue-, paikallis-, kaupunki- ja muiden viranomaisten, kansalaisyhteiskunnan, talouselämän osapuolten ja työmarkkinaosapuolten sekä tarvittaessa tutkimusorganisaatioiden ja yliopistojen osallistumisen. Kummankin rahaston täytäntöönpanolla olisi varmistettava koordinointi ja täydentävyys ESR+:n, oikeudenmukaisen siirtymän rahaston, EMKVR:n ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston, jäljempänä 'maaseuturahasto', kanssa.

⁽⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/852, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2020, kestävä sijoittamista helpottavasta kehiksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta (EUVL L 198, 22.6.2020, s. 13).

⁽⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1999, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 663/2009 ja (EY) N:o 715/2009, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/22/EY, 98/70/EY, 2009/31/EY, 2009/73/EY, 2010/31/EU, 2012/27/EU ja 2013/30/EU, neuvoston direktiivien 2009/119/EY ja (EU) 2015/652 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 kumoamisesta (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 1).

- (9) On tarpeen vahvistaa säännökset, jotka koskevat EAKR:n tukea Investoinnit työpaikkoihin ja kasvuun -tavoitteen ja Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen, jäljempänä 'Interreg', toteuttamiseen.
- (10) EAKR:stä ja koheesiorahastosta tuettavien toiminnan tyyppien määrittämiseksi olisi vahvistettava erityiset toimintapoliittiset tavoitteet, joiden mukaisesti rahastoista myönnetään tukea. Näin voidaan varmistaa, että rahastoilla edistetään vähintään yhtä asetuksen 2021/1060 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista yhteisistä toimintapoliittisista tavoitteista.
- (11) Pienet ja keskiuuret yritykset, jäljempänä 'pk-yritykset', ovat Euroopan talouden selkäranka, minkä vuoksi EAKR:stä olisi vastedeskin tuettava pk-yritysten kehitystä parantamalla niiden kestävä kasvua ja kilpailukykyä. Kun lisäksi otetaan huomioon mahdollisesti perustavanlaatuinen vaikutus, joka aiheutuu covid-19-pandemiasta tai joistain muista tulevaisuudessa mahdollisesti syntyvistä, yrityksiin ja työllisyyteen vaikuttavista kriisitilanteista, EAKR:stä olisi tuettava palautumista tällaisista kriisitilanteista tukemalla työpaikkojen luomista pk-yrityksissä, myös tuottavilla investoinneilla.
- (12) EAKR:stä tuettavilla investoinneilla olisi osana siirtymistä kohti nollanettohiilitaloutta edistettävä kattavan ja nopean digitaalisen infrastruktuuriverkon kehittämistä sekä saastuttamatonta ja kestävää multimodaalista liikennettä, jonka keskeisessä osassa on julkinen liikenne, ajoneuvojen yhteiskäyttö, kävely ja pyöräily.
- (13) Digitaalijalan mahdollisuuksiin tarttumiseksi EAKR:n olisi edistettävä sellaisen osallistavan digitaalisen yhteiskunnan kehittämistä, jossa kansalaiset, tutkimusorganisaatiot, yritykset ja viranomaiset voivat hyödyntää kaikilta osin digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia. Tehokas sähköinen hallinto kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla edellyttää välineiden kehittämistä sekä organisaation ja menettelyjen uudelleensuunnittelua, jotta julkisia palveluja voidaan tarjota tehokkaammin, helpommin, nopeammin ja vähemmän kustannuksin. Digitaalijalan kehittäminen edellyttää välineiden kehittämistä sekä organisaation ja menettelyjen uudelleensuunnittelua, jotta julkisia palveluja voidaan tarjota tehokkaammin, helpommin, nopeammin ja vähemmän kustannuksin. Digitaalijalan kehittäminen edellyttää välineiden kehittämistä sekä organisaation ja menettelyjen uudelleensuunnittelua, jotta julkisia palveluja voidaan tarjota tehokkaammin, helpommin, nopeammin ja vähemmän kustannuksin. Digitaalijalan kehittäminen edellyttää välineiden kehittämistä sekä organisaation ja menettelyjen uudelleensuunnittelua, jotta julkisia palveluja voidaan tarjota tehokkaammin, helpommin, nopeammin ja vähemmän kustannuksin.
- (14) EAKR:stä toimintapoliittisen tavoitteen 1 puitteissa myönnettävän tuen olisi perustuttava valmiuksien kehittämiseen älykkään erikoistumisen strategioita varten, joissa asetetaan prioriteetteja kansallisella tai alueellisella tasolla tai sekä kansallisella että alueellisella tasolla niiden kilpailuedun lisäämiseksi kehittämällä tutkimus- ja innovointivahvuuksia ja sovitamalla ne yhteen yritysten tarpeiden ja tarvittavien taitojen kanssa yrittäjyyttä edistävän prosessin avulla. Prosessin olisi mahdollistettava se, että yritysmaailman toimijat, mukaan lukien teollisuus, koulutus- ja tutkimusorganisaatiot sekä viranomaiset ja kansalaisyhteiskunta, voivat määrittää kestävä talouskehityksen lupaavimmat alueet alueiden erityisrakenteiden ja osaamisohjan perusteella. Koska älykkään erikoistumisen hallintaprosessi on ratkaisevan tärkeä strategian laadun kannalta, EAKR:stä olisi tuettava sellaisten valmiuksien kehittämistä ja tehostamista, joita tehokas yrittäjyyttä edistävä prosessi ja älykkään erikoistumisen strategioiden laatiminen tai päivittäminen edellyttävät.
- (15) Jotta unionin ilmastoneutraalius voitaisiin saavuttaa vuoteen 2050 mennessä ja sen sosiaaliset ja taloudelliset seuraukset ottaa asianmukaisesti huomioon, EAKR:n ja koheesiorahaston olisi edistettävä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä ja energiaköyhyyden torjumista. Tässä yhteydessä erityisen tärkeitä olisivat investoinnit energiatehokkuuteen, muun muassa energiansäästöjärjestelmiin, kestävään uusiutuvaan energiaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2018/2001⁽⁸⁾ vahvistettujen kestävyyskriteerien mukaisesti ja älykkäisiin energijärjestelmiin sekä investoinnit, joilla pyritään edistämään katastrofien ennaltaehkäisyä, luonnon monimuotoisuutta ja vihreää infrastruktuuria, mukaan lukien suojeltujen luonnonalueiden säilyttäminen sekä niiden arvostuksen lisääminen ja esiin tuominen, ja muut kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen tähtäävät toimenpiteet, kuten sellaisten luonnonalueiden säilyttäminen ja ennallistaminen, joilla on suuri potentiaali sitoa ja varastoida hiiltä, mukaan lukien kosteikkojen uudelleenkestutus, kaatopaikkakaasujen talteenotto tai teollisuusprosessien tai -tuotteiden päästöjen vähentäminen. Lisäksi olisi tuettava investointeja, joilla pyritään vähentämään kaikenlaista pilaantumista ja saastetta, kuten ilman, veden ja maaperän pilaantumista sekä melua ja valosaastetta.

⁽⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 82).

- (16) Yhdenneytetyt kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat, joissa hahmotellaan toimintapolitiikat ja toimenpiteet ja joilla paneudutaan energiaköyhyyteen ja kasvihuonekaasupäästöihin, on otettava huomioon laadittaessa EAKR:stä ja koheesiorahastosta yhteisrahoitettavia ohjelmia. Jotta kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa vahvistettujen, energiaköyhyyden vähentämistä koskevien yhdenneytetyjen kansallisten tavoitteiden saavuttamista voitaisiin edistää, EAKR:stä olisi tuettava erityisesti asuntojen ja rakennusten energiatehokkuuden parantamista tarkistetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/844 (*) mukaisesti, jotta voidaan edistää vähähiilisen rakennuskannan saavuttamista vuoteen 2050 mennessä. Tämä vähentää energiankulutusta ja luo säästöjä energiaköyhyydestä kärsiville kotitalouksille.
- (17) Liikenneyhteyksien parantamiseksi EAKR:n ja koheesiorahaston olisi edistettävä asetuksessa (EU) N:o 1315/2013 tarkoitettua Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämistä investoinneilla, joiden kohteena ovat rautatie-, sisävesi-, maantie-, meri- ja multimodaaliliikenteen infrastruktuuri sekä melua vähentävät toimenpiteet. EAKR:stä ja koheesiorahastosta olisi tuettava myös kansallista, alueellista ja paikallista, rajatylittävää ja kaupunkien sisäistä liikennettä. Tältä osin kummassakin rahastossa olisi kiinnitettävä huomiota erityisesti olemassa olevien siltojen ja tunnelien turvallisuuden parantamiseen.
- (18) Koska maailmasta tulee koko ajan verkottuneempi ja koska väestörakenteessa ja muuttoliikkeessä tapahtuu jatkuvasti muutoksia, on selvää, että unionin maahanmuuttopolitiikka edellyttää yhteistä toimintatapaa, joka perustuu synergiaan ja täydentävyyteen eri rahoitusvälineiden välillä. Sen vuoksi EAKR:n olisi ohjelmien valmistelussa ja toteutuksessa kiinnitettävä huomiota väestökehitykseen liittyviin haasteisiin. Jotta jäsenvaltioiden välistä solidaarisuutta ja vastuunjakoa muuttoliikkeen hallinnassa voitaisiin tukea yhtenäisellä, vahvalla ja johdonmukaisella tavalla, EAKR:stä osoitettavalla tuella olisi sosiaalista ja taloudellista kehitystä silmällä pitäen edistettävä parhaiten soveltuvalla alueellisella tasolla kolmansien maiden kansalaisten sekä maahanmuuttajien pitkän aikavälin osallistavaa kotouttamista omaksumalla toimintamalli, joka tähtää heidän ihmisarvonsa ja oikeuksiensa suojelemiseen.
- (19) Jotta voitaisiin edistää sosiaalista innovointia ja osallistavaa mahdollisuutta saada laadukas työpaikka, EAKR:stä olisi tuettava yhteisötalouden yksiköitä, kuten osuuskuntia, keskinäisiä yrityksiä, voittoa tavoittelemattomia yhdistyksiä ja yhteiskunnallisia yrityksiä.
- (20) Jotta voitaisiin edistää sosiaalista osallistamista ja torjua köyhyyttä etenkin syrjäytyneiden yhteisöjen keskuudessa, on tarpeen parantaa sosiaali-, koulutus-, kulttuuri- ja virkistyspalvelujen, urheilu mukaan lukien, saatavuutta muun muassa asettamalla käyttöön infrastruktuureja, joissa otetaan huomioon vammaisten henkilöiden, lasten ja ikääntyneiden erityistarpeet.
- (21) EAKR:n ja koheesiorahaston tuella olisi edistettävä syrjäytyneiden yhteisöjen sosioekonomista osallisuutta kiinnittämällä erityistä huomiota asetuksen (EU) 2021/1060 IV liitteessä tarkoitettuun romaneja koskevaan kansalliseen strategiseen kehykseen, jossa esitetään integraatio-toimenpiteitä, pienituloisiin kotitalouksiin, myös köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa oleviin kotitalouksiin, ja muita heikommassa asemassa oleviin ryhmiin, mukaan lukien henkilöt, joilla on erityistarpeita. EAKR:stä ja koheesiorahastosta olisi Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteen 19 mukaisesti erityisesti voitava tukea sosiaalista asuntotarjontaa. Koska marginalisoituneilla romaniyhteisöillä on haasteita peruspalvelujen saatavuudessa, EAKR:n ja koheesiorahaston olisi osaltaan parannettava heidän elinolojaan ja kehitysnäkymiään.
- (22) Jotta etä- ja verkkokoulutukseen liittyvää valmiutta voidaan vahvistaa sosiaalisesti osallistavalla tavalla, EAKR:n olisi tehtävässään, jonka mukaan se parantaa osallistavien ja laadukkaiden, koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvien palvelujen yhdenvertaista saatavuutta, edistettävä erityisesti etä- ja verkko-opiskeluun liittyvää selviytymiskykyä. Toimet, joilla on pyritty varmistamaan koulutuksen jatkuvuus covid-19-pandemian aikana, ovat tuoneet esiin merkittäviä puutteita heikommassa asemassa olevien tai syrjäisillä alueilla asuvien oppijoiden mahdollisuuksissa käyttää tarvittavia tieto- ja viestintätekniisiä laitteita ja verkkoyhteyksiä. Tämän vuoksi EAKR:stä olisi tuettava tarvittavien tieto- ja viestintätekniisten laitteiden sekä yhteyksien saatavuutta ja siten edistettävä etä- ja verkko-opiskeluun liittyvää koulutusjärjestelmien selviytymiskykyä.

(*) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/844, annettu 30 päivänä toukokuuta 2018, rakennusten energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2010/31/EU ja energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta (EUVL L 156, 19.6.2018, s. 75).

- (23) Jotta julkisten terveydenhoitojärjestelmien valmiuksia ehkäistä terveysuhkia, reagoida niihin nopeasti ja palautua niistä voidaan vahvistaa, EAKR:stä olisi edistettävä myös terveydenhuoltojärjestelmien selviytymiskykyä. Koska ennennäkemätön covid-19-pandemia on osoittanut, että on tärkeää saada välittömästi käyttöön kriittisiä tarvikkeita, jotta hätätilanteeseen voidaan reagoida tehokkaasti, EAKR:n tuen soveltamisalaa olisi lisäksi laajennettava siten, että se kattaa sellaisten tarvikkeiden hankinnan, joita tarvitaan vahvistamaan katastrofivalmiutta ja -palautuvuutta sekä terveydenhuoltojärjestelmien, muun muassa perusterveydenhuollon selviytymiskykyä sekä edistämään siirtymistä laitoshoidosta perhe- ja yhteisöperustaiseen hoitoon. Kun hankitaan tarvikkeita terveydenhuoltojärjestelmien selviytymiskyvyn vahvistamiseksi, tarvikkeiden olisi oltava kansallisen terveysstrategian vaatimusten mukaisia, ne eivät saisi ylittää niitä ja niiden osalta olisi varmistettava täydentävyys Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/522⁽¹⁰⁾ perustetun EU4Health-ohjelman sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 1313/2013/EU⁽¹¹⁾ perustetun unionin pelastuspalvelumekanismien mukaisten rescEU:n valmiuksien kanssa.
- (24) EAKR:stä olisi tuettava ja edistettävä siirtymistä laitoshoidosta perhe- tai yhteisöperusteiseen hoitoon tukemalla laitoksia, joilla pyritään estämään eriytyminen yhteisöstä, helpottamaan henkilöiden integroitumista yhteiskuntaan ja varmistamaan itsenäiset elinolot.
- (25) Olisi säädettävä erillisestä erityistavoitteesta, jolla tuetaan matkailu- ja kulttuurialoista vahvasti riippuvaisia alueellisia talouksia. Näin voitaisiin hyödyntää kaikilta osin kulttuurialan ja kestävän matkailun potentiaali talouden elpymisen, sosiaalisen osallisuuden ja sosiaalisen innovoinnin kannalta, rajoittamatta kuitenkaan mahdollisuuksia myöntää näille aloille tukea EAKR:stä muiden erityistavoitteiden puitteissa.
- (26) Investoinnit kulttuurialan ja luovien toimialojen, kulttuuripalveluiden ja kulttuuriperintökohteiden tukemiseksi voitaisiin rahoittaa minkä tahansa toimintapoliittisen tavoitteen nojalla edellyttäen, että ne edistävät kyseisiä erityistavoitteita ja kuuluvat EAKR:stä osoitettavan tuen soveltamisalaa.
- (27) Kestävä matkailu edellyttää tasapainoa talouden, yhteiskunnan, kulttuurin ja ympäristön kestävyden välillä. Kestävän matkailun tukemista koskevassa lähestymistavassa olisi noudatettava 19 päivänä lokakuuta 2007 annettua komission tiedonantoa ”Kestävä ja kilpailukykyistä eurooppalaista matkailua koskeva toimintaohjelma”. Siinä olisi erityisesti otettava huomioon matkailijoiden hyvinvointi, kunnioitettava luonnon- ja kulttuuriympäristöä ja varmistettava matkakohteiden ja yritysten sosioekonominen kehitys ja kilpailukyky yhdenmisen ja kokonaisvaltaisen toimintapoliittisen lähestymistavan avulla.
- (28) Jotta voidaan tukea jäsenvaltioiden ja alueiden ponnisteluja vastata uusiin haasteisiin, varmistaa korkea turvallisuuden taso kansalaisille ja ehkäistä syrjäytymistä ja radikalisoitumista siten, että samalla hyödynnetään synergiaa ja täydentävyyttä unionin muiden politiikkojen kanssa, EAKR:stä tuettavilla investoinneilla olisi osaltaan parannettava turvallisuutta liikenteen ja energian kaltaisilla aloilla, joilla on tarpeen varmistaa julkisten tilojen ja kriittisen infrastruktuurin turvallisuus, lisäksi näin yhteiskuntien osallistavuutta ja turvallisuutta.
- (29) Sekä kaupunkialueiden että muiden kuin kaupunkialueiden sopusointuisen kehityksen varmistamiseksi EAKR:stä olisi tuettava yhdenmetyllä tavalla toimintapoliittisen tavoitteen 5 mukaista taloudellista, sosiaalista ja ympäristöön liittyvää kehitystä monialaisten alueellisten strategioiden pohjalta käyttäen yhdenmetyllä tavalla aluekehityksen välineitä. Lisäksi kaupunkialueita kehitettäessä olisi kiinnitettävä erityistä huomiota toiminnallisten kaupunkiseutujen tukemiseen, koska ne ovat tärkeitä paikallisviranomaisten ja kumppanien välisen yhteistyön käynnistämiseksi yli hallinnollisten rajojen sekä kaupunkien ja maaseudun välisten yhteyksien vahvistamisessa.
- (30) EAKR:stä olisi tuettava kestävää matkailua yhdenmetyllä tavalla, erityisesti vahvistamalla yhteistyötä toiminnallisilla alueilla. Jotta kestävän matkailun vaikutusta talouteen voidaan tehostaa, yritysten ja viranomaisten olisi tehtävä järjestelmällisesti yhteistyötä laadukkaiden palvelujen tuottamiseksi tehokkaammin alueilla, joilla on suuri matkailupotentiaali, ja huolehdittava asianmukaisesti vakaan oikeudellisen ja hallinnollisen ympäristön luomisesta näiden alueiden kestävän kasvun edistämiseksi. Kestävää matkailua koskevissa tuetuissa toiminnoissa voidaan ottaa huomioon alan parhaat käytännöt, kuten ”turistialueita” koskeva lähestymistapa.

⁽¹⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/522, annettu 24 päivänä maaliskuuta 2021, unionin terveysalan toimintaohjelman (EU4Health) perustamisesta kaudeksi 2021–2027 ja asetuksen (EU) N:o 282/2014 kumoamisesta (EUVL L 107, 26.3.2021, s. 1).

⁽¹¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1313/2013/EU, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, unionin pelastuspalvelumekanismista (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 924).

- (31) Koheesiorahaston yleisen tavoitteen, josta määrätään SEUT-sopimuksessa, mukaisesti on tarpeen vahvistaa ja rajata ne politiikkatavoitteet, joita koheesiorahastosta on määrä tukea.
- (32) Jotta instituutioiden yleisiä hallinnollisia valmiuksia ja hallintotapaa voidaan parantaa jäsenvaltioissa, jotka panevat täytäntöön Investoinnit työpaikkoihin ja kasvuun -tavoitteeseen sisältyviä ohjelmia, on tarpeen mahdollistaa tukitoimenpiteet, joilla tuetaan EAKR:n ja koheesiorahaston täytäntöönpanoon liittyvien toimien toteuttamisesta vastuussa olevia toimivaltaisia viranomaisia ja alakohtaisia tai alueellisia toimijoita kaikkien erityistavoitteiden osalta ottaen huomioon asetuksessa (EU) 2021/1060 tarkoitettut monialaiset periaatteet, mukaan lukien YK:n kestävän kehityksen tavoitteet.
- (33) Jotta Investoinnit työpaikkoihin ja kasvuun -tavoitteen puitteissa toteutettujen ohjelmien yhteistyötoimenpiteitä voidaan edistää ja tukea, on tehostettava yhteistyötä kumppanien, myös paikallisen ja alueellisen tason kumppanien kanssa joko tietyssä jäsenvaltiossa tai eri jäsenvaltioiden välillä, kun on kyse kaikkien erityistavoitteiden mukaisesti osoitettavasta tuesta. Tällainen tiiviimpi yhteistyö täydentää Interreg-yhteistyötä, ja sen avulla olisi erityisesti tuettava jäseneltyjen kumppanuuksien välistä yhteistyötä, jonka tavoitteena on alueellisten strategioiden täytäntöönpano, kuten todetaan 18 päivänä heinäkuuta 2017 annetussa komission tiedonannossa ”Innovoinnin tehostaminen Euroopan alueilla: sopeutumiskykyistä, osallistavaa ja kestävää kasvua koskevat strategiat”. Kumppanit voisivat sen vuoksi olla peräisin miltä tahansa unionin alueelta, mutta niihin voi kuulua myös raja-alueita sekä alueita, jotka kuuluvat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1082/2006⁽¹²⁾ mukaisiin eurooppalaisiin alueellisen yhteistyön yhtymiin tai joita varten on laadittu makroalue- tai merialuestrategia, tai näiden kahden strategiatyyppin yhdistelmiä.
- (34) EAKR:n olisi myötävaikutettava keskeisimmän alueellisen epätasapainon poistamiseen unionissa ja alueiden välisten kehityserojen sekä muita heikommassa asemassa olevien alueiden jälkeenjääneisyyden vähentämiseen, mukaan lukien niiden alueiden tukeminen, joiden on vaikea noudattaa hiilestä irtautumista koskevia sitoumuksia, ja edistettävä näin alueellista selviytymiskykyä. EAKR:stä Investoinnit työpaikkoihin ja kasvuun -tavoitteen mukaisesti osoitettu tuki olisi näin ollen keskitettävä unionin tärkeimpiin prioriteetteihin, jotka ovat yhdenmukaisia asetuksessa (EU) 2021/1060 vahvistettujen toimintapoliittisten tavoitteiden kanssa. Sen vuoksi EAKR:n tuki olisi keskitettävä toimintapoliittisiin tavoitteisiin ”kilpailukykyisempi ja älykkäämpi Eurooppa edistämällä innovatiivisia ja älykkäitä taloudellisia muutoksia sekä tieto- ja viestintätekniikan alueellista yhteenliitettävyyttä” ja ”vihreämpi, vähähiilinen siirtyminen kohti nollanettohiilitaloutta ja sopeutumiskykyinen Eurooppa edistämällä puhdasta ja oikeudenmukaista energiakäännettä, vihreitä ja sinisiä investointeja, kiertotaloutta, ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen mukautumista sekä riskien ehkäisemistä ja hallintointia ja kestävää kaupunkiliikennettä”. Kestävään kaupunkiliikenteeseen ja laajakaistainvestointeihin osoitetut varat voitaisiin osittain ottaa huomioon laskettaessa temaattista keskittämistä koskevien vaatimusten täyttymistä. Jäsenvaltioiden olisi päätettävä kumppanuussopimuksissaan, noudattavatko ne temaattisen keskittämisen vaatimuksia alueluokan tasolla vai kansallisella tasolla koko ohjelmakauden ajan. Kansallisella tasolla tapahtuvan temaattisen keskittämisen olisi tapahduttava käyttäen niitä kolmea ryhmää, jotka jäsenvaltioista muodostetaan niiden bruttokansantulon perusteella, ja sen olisi mahdollistettava jousto yksittäisten ohjelmien tasolla. Koska temaattista keskittämistä voitaisiin edistää myös koheesiorahastosta myönnettävällä tuella, tällaisen rahoitusosuuden edellytykset olisi myös vahvistettava. Lisäksi menetelmät, joiden mukaisesti jäsenvaltiot ryhmitellään, olisi määriteltävä yksityiskohtaisesti ottaen huomioon syrjäisimpien alueiden ja pohjoisen harvaan asuttujen alueiden erityistilanne.
- (35) Jotta tuki voidaan keskittää unionin tärkeimpiin prioriteetteihin, on lisäksi asianmukaista, että temaattista keskittämistä koskevia vaatimuksia noudatetaan koko ohjelmakauden ajan, myös silloin kun on kyse varojen siirroista ohjelman toimintalinjojen tai eri ohjelmien välillä.
- (36) Jotta EAKR:stä voidaan osoittaa tukea Interreg-tavoitteen mukaisesti infrastruktuuri-investointeina ja niihin liittyvinä investointeina sekä koulutus- ja integrointitoimina, on tarpeen säätää, että EAKR:stä voidaan tukea myös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/1057⁽¹³⁾ asetettujen ESR+:n erityistavoitteiden mukaista toimintaa.

⁽¹²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1082/2006, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2006, eurooppalaisesta alueellisen yhteistyön yhtymästä (EAYY) (EUVL L 210, 31.7.2006, s. 19).

⁽¹³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1057, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1296/2013 kumoamisesta (ks. tämän virallisen lehden s. 21).

- (37) Jotta rajalliset resurssit voitaisiin hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti, EAKR:stä osoitettava tuki asianomaisen erityistavoitteen mukaisesti tuotannollisiin investointeihin olisi rajoitettava koskemaan komission suosituksessa 2003/361/EY⁽¹⁴⁾ tarkoitettuja mikroyrityksiä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä, lukuun ottamatta tässä asetuksessa tarkoitettuja erityisiä investointeja.
- (38) Tuotannollisiin investointeihin EAKR:stä myönnettävän tuen osalta on aiheellista selvittää, että tuotannollisen investoinnin olisi katsottava tarkoittavan yritysten kiinteään pääomaan tai aineettomaan omaisuuteen tehtävää investointia, jonka tavoitteena on tuottaa tavaroita ja palveluja ja siten edistää pääoman bruttomuodostusta ja työllisyyttä. Olisi myös säädettävä, että EAKR:stä ja koheesiorahastosta voidaan tietyin edellytyksin tukea investointeja muihin yrityksiin kuin pk-yrityksiin. Edellisiltä ohjelmakausilta saatujen kokemusten perusteella EAKR:stä ja koheesiorahastosta olisi tuettava myös investointeja muihin yrityksiin kuin pk-yrityksiin, erityisesti yleishyödyllisiin yrityksiin, kun kyse on investoinneista infrastruktuuriin, jolla varmistetaan yleisesti saatavilla olevien palvelujen saatavuus sellaisilla aloilla kuin energia, ympäristö ja luonnon monimuotoisuus, liikenne sekä digitaaliset yhteydet.
- (39) Tässä asetuksessa olisi vahvistettava ne toiminnan tyypit, joista aiheutuvia kustannuksia olisi voitava kattaa EAKR:stä ja koheesiorahastosta tuettavilla investoinneilla kyseisten rahastojen SEUT-sopimuksessa määrättyjen tavoitteiden mukaisesti, joukkorahoitus mukaan lukien. Koheesiorahastosta olisi voitava tukea TEN-T-verkkoon ja ympäristöön liittyviä investointeja, mukaan lukien kestävään kehitykseen ja energiaan liittyvät investoinnit, joilla on ympäristöhyötyjä. Tältä osin koheesiorahastosta olisi voitava tukea myös yhdistettyjä energiaratkaisujen ja maanjärjestyksessä parannuksia. EAKR:n osalta toimintojen luettelossa olisi otettava huomioon erityiset kansalliset ja alueelliset kehitystarpeet sekä alueiden oma potentiaali, sitä olisi yksinkertaistettava. EAKR:stä olisi voitava tukea infrastruktuuri-investointeja, mukaan lukien tutkimusta ja innovointeja koskevat pk-yritysten yritysinfrastruktuurit, marginalisointuneiden yhteisöjen ja muita heikommassa asemassa olevien ryhmien, pienituloisten kotitalouksien ja maahanmuuttajien asumista, kulttuuria ja kulttuuriperintöä, kestävä matkailua ja yrityspalveluja, palvelujen saantiin liittyviä investointeja etenkin epäsuotuisassa asemassa olevien, syrjäytyneiden ja syrjittyjen yhteisöjen osalta, tuotannollisia investointeja pk-yrityksiin, laitteisiin, ohjelmistoihin ja aineettomiin hyödykkeisiin, sekä toimenpiteitä, jotka liittyvät tiedotukseen, viestintään, tutkimuksiin, verkostoitumiseen, yhteistyöhön ja kumppaneiden keskinäiseen kokemusten vaihtoon, sekä toimintaan, johon liittyy klustereita. Jotta ohjelmien toteuttamista voidaan tukea, molemmista rahastoista olisi lisäksi voitava tukea teknisen avun toimia. Jotta Interreg-ohjelmissa voitaisiin tukea mahdollisimman monenlaisia toimia, soveltamisala olisi laajennettava kattamaan myös erilaisten välineiden ja henkilöresurssien jakaminen sekä kustannukset, jotka liittyvät ESR:n soveltamisalaan kuuluviin toimenpiteisiin.
- (40) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1316/2013⁽¹⁵⁾ tarkoitettuja Euroopan laajuisia liikenneverkkoja koskevia hankkeita rahoitetaan edelleen koheesiorahastosta, ja niitä hallinnoidaan sekä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa että suoraan Verkkojen Eurooppa -välineestä annettavalla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella perustettavan Verkkojen Eurooppa -välineen ("Verkkojen Eurooppa -välinettä koskeva asetus vuosiksi 2021–2027") puitteissa.
- (41) Samanaikaisesti on tärkeä selkeyttää EAKR:n ja koheesiorahaston ulkopuolelle jäävää toimintaa, mukaan lukien investointeja, joilla pyritään vähentämään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY⁽¹⁶⁾ liitteessä I luetelluista toiminnoista aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä, jotta näin voidaan välttää päällekkäisyys kyseisen direktiivin perusteella jo käytettävissä olevan rahoituksen kanssa ja investointeja komission asetuksessa (EU) N:o 651/2014⁽¹⁷⁾ määriteltyihin vaikeuksissa oleviin yrityksiin, ellei se ole sallittua poikkeustilanteita varten määriteltyjen vähämerkityksistä tukea tai tilapäistä valtiontukea koskevien sääntöjen perusteella. EAKR:stä ja koheesiorahastosta ei myöskään olisi tuettava tiettyjä investointeja, jotka liittyvät lentokenttiin, kaatopaikka- tai jäätneohjelmien käsittelylaitoksiin tai fossiilisiin polttoaineisiin. Sen vuoksi EAKR:stä olisi voitava tukea kohdennettuja toimenpiteitä ympäristön pilaantumisen lieventämiseksi sekä turva- ja turvallisuustoimenpiteiden toteuttamiseksi alueellisilla lentoasemilla edellyttäen, että investointien ensisijainen tavoite määritellään selkeästi unionin ympäristö-, turva- ja turvallisuusnormien perusteella ja että se on valtiontukisääntöjen mukainen.

⁽¹⁴⁾ Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

⁽¹⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1316/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, Verkkojen Eurooppa -välineen perustamisesta sekä asetuksen (EU) N:o 913/2010 muuttamisesta ja asetusten (EY) N:o 680/2007 ja (EY) N:o 67/2010 kumoamisesta (EUVL L 348, 20.12.2013, s. 129).

⁽¹⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32).

⁽¹⁷⁾ Komission asetus (EU) N:o 651/2014, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2014, tiettyjen tukimuotojen toteuttamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (EUVL L 187, 26.6.2014, s. 1).

Kun on kyse investoinneista, joilla lisätään jäännösjätteen käsittelylaitosten kapasiteettia, jäännösjäte olisi ymmärrettävä ensisijaisesti muuksi kuin erilliskerätyksi yhdyskuntajätteeksi ja jätekäsittelyn jäännökseksi. Kaukolämpöverkostojen uudistamista voitaisiin tukea Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2012/27/EU⁽¹⁸⁾ määriteltyjen tehokkaiden kaukolämmitysjärjestelmien energiatehokkuuden parantamiseksi yhdenmetyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Uusiutuvan energian edistämiseksi tukea voitaisiin myöntää kaukolämpökattiloille, jotka toimivat kaasun ja uusiutuvien energialähteiden yhdistelmällä. Tällaisissa tapauksissa kummastakin rahastosta myönnettävän tuen olisi vastattava määräsuhteessa kattiloissa käytettyjen uusiutuvien energialähteiden osuutta. Lisäksi olisi erikseen säädettävä, että SEUT-sopimuksen liitteessä II luetellut merentakaiset maat ja alueet eivät voi saada tukea EAKR:stä tai koheesiorahastosta.

- (42) Jäsenvaltioiden olisi toimitettava säännöllisesti komissiolle tietoja edistymisestä liitteessä I esitettyjen yhteisten tuotos- ja tulosindikaattoreiden käytössä. Yhteisiä tuotos- ja tulosindikaattoreita voitaisiin tarvittaessa täydentää ohjelmakohtaisilla tuotos- ja tulosindikaattoreilla. Komission olisi otettava jäsenvaltioiden toimittamat tiedot perustaksi raportoidessaan edistymisestä erityistavoitteiden saavuttamisessa koko ohjelmakauden ajan käyttäen tähän tarkoitukseen liitteessä II esitettyjä keskeisiä indikaattoreita.
- (43) Paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen⁽¹⁹⁾ 22 ja 23 kohdan nojalla EAKR:ää ja koheesiorahastoa olisi arvioitava erityisten seuranta vaatimusten mukaisesti kerättyjen tietojen perusteella välttämättä samalla erityisesti jäsenvaltioille aiheutuvaa hallinnollista rasitusta ja ylisääntelyä. Kyseisiin vaatimuksiin olisi tarvittaessa sisällyttävä mitattavissa olevia indikaattoreita, joiden perusteella arvioidaan molempien rahaston käytännön vaikutuksia.
- (44) Jäsenvaltioiden olisi voitava esittää asianmukaisesti perusteltu pyyntö lisätä vakaus- ja kasvusopimuksen asiaankuuluvien käytännösäännöissä selkeytettyjen sääntöjen puitteissa joustoa sellaisten julkisten tai vastaavien rakenteellisten menojen osalta, joita viranomaiset tukevat yhteisrahoittamalla EAKR:n ja koheesiorahaston puitteissa käynnistettyjä investointeja. Komission olisi arvioitava tällainen pyyntö vakaus- ja kasvusopimuksen ja käytännösääntöjen mukaisesti.
- (45) EAKR:n olisi puututtava epäsuotuisien alueiden, erityisesti maaseutualueiden ja vakavista ja pysyvistä luontoon tai väestöön liittyvistä haitoista, kuten väestön vähenemisestä, kärsivien alueiden ongelmiin peruspalvelujen, myös digitaalisten palvelujen, saatavuudessa ja parannettava investointien houkuttelevuutta muun muassa yritysinvestointien ja laajoille markkinoille pääsyn mahdollistavan liitettävyyden kautta. EAKR:n olisi tällöin kiinnitettävä huomiota tiettyjen saari-, raja- tai vuoristoalueiden erityisiin kehityshaasteisiin. EAKR:n olisi kiinnitettävä erityistä huomiota Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1059/2003⁽²⁰⁾ tarkoitettujen NUTS 3 -tason ja paikallisten hallinnollisten yksiköiden tason harvaan asuttujen alueiden erityisvaikeuksiin alueellisia valtiontukia koskevien vuosien 2014–2020 suuntaviivojen 161 kohdassa vahvistettujen perusteiden mukaisesti, eli alueilla, joiden asukastiheys on vähemmän kuin 12,5 asukasta neliökilometriä kohden, tai alueilla, joiden asukasluku on pienentynyt keskimäärin vähintään prosentilla vuotta kohti vuosina 2007–2017. Jäsenvaltioiden olisi harkittava erityisten paikallistason vapaaehtoisten toimintasuunnitelmien laatimista tällaisille alueille niiden väestöhaasteisiin vastaamiseksi.
- (46) Jotta taloudellisiin, demografisiin, ympäristöön liittyviin ja sosiaalisiin haasteisiin osoitettu tuki voitaisiin maksimoida erityisesti SEUT 174 artiklassa tarkoitetuilla luontoon tai väestöön liittyvistä haitoista kärsivillä alueilla, aluekehitystä edistävän toiminnan olisi perustuttava yhdenmetyihin alueellisiin strategioihin niin kaupunki- kuin maaseutualueillakin, ja niissä olisi kiinnitettävä huomiota kaupunki- ja maaseutualueiden välisiin yhteyksiin. Sen vuoksi EAKR:stä osoitettu tuki olisi toteutettava käyttäen asetuksen 2021/1060 28 artiklassa säädetyt tukimuotoja, joiden avulla varmistetaan paikallis-, alue- ja kaupunkiviranomaisten, talouselämän osapuolten ja

⁽¹⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/27/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, energiatehokkuudesta, direktiivien 2009/125/EY ja 2010/30/EU muuttamisesta sekä direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välinen toimielinten sopimus paremmasta lainsäädännöstä (EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1).

⁽²⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1059/2003, annettu 26 päivänä toukokuuta 2003, yhteisestä tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistöstä (NUTS) (EUVL L 154, 21.6.2003, s. 1).

työmarkkinaosapuolten sekä kansalaisyhteiskunnan ja valtiosta riippumattomien järjestöjen edustajien asianmukainen osallistuminen. Alueellisiin strategioihin olisi myös voitava soveltaa EAKR:stä, ESR+:sta, EMKR:stä ja maaseuturahastosta rahoitettavia yhdenmukaisia toimia.

- (47) Maaseutuyhteisöjen selviytymiskyvyn ja niiden taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristöön liittyvien olosuhteiden parantamiseksi EAKR:n tukea olisi käytettävä älykkäiden kylien kaltaisten hankkeiden kehittämiseen, kuten maaseutu- ja vuoristoalueiden sekä syrjäisten alueiden erityistarpeiden huomioon ottamisesta 3 päivänä lokakuuta 2018 annetussa Euroopan parlamentin päätöslauselmassa todetaan, erityisesti kehittämällä uusia mahdollisuuksia, kuten hajautettuja palveluja ja energiaratkaisuja, digitaaliteknologiaa ja innovaatioita.
- (48) Kestävän kaupunkikehityksen turvaamiseksi katsotaan tarpeelliseksi tukea yhdenmukaisesti alueellista kehitystä, jotta voidaan vastata tehokkaammin taloudellisiin sekä ympäristöön, ilmastoon ja väestörakenteeseen liittyviin ja sosiaalisiin haasteisiin kaupunkialueilla, mukaan lukien toiminnalliset kaupunkialueet, samalla kun otetaan huomioon tarve edistää kaupunki- ja maaseutualueiden välisiä yhteyksiä. Kaupunkialueille suunnattava tuki voitaisiin toteuttaa erillisenä ohjelmana tai erillisenä toimintalinjana, ja sitä olisi voitava rahoittaa useasta rahastosta. Periaatteet, joiden perusteella valitaan kaupunkialueet, joilla on määrä toteuttaa niiden kestävä kaupunkikehitystä tukevia yhdenmukaisia toimenpiteitä, ja näitä toimenpiteitä koskevat alustavat määrät olisi vahvistettava Investoinnit työpaikkoihin ja kasvuun -tavoitteen mukaisissa ohjelmissa siten, että vähintään kahdeksan prosenttia EAKR:n varoista kohdennetaan tähän tarkoitukseen kansallisella tasolla. Lisäksi olisi vahvistettava, että tätä prosenttiosuutta on noudatettava koko ohjelmakauden ajan silloin, kun varoja siirretään ohjelman toimintalinjojen tai eri ohjelmien välillä, mukaan lukien väliarvioinnissa.
- (49) Jotta voidaan määrittää tai tarjota uusia ratkaisuja ongelmiin, jotka koskevat kestävä kaupunkikehitystä unionin tasolla, kaupunkialueiden innovatiiviset toimenpiteet olisi kestävä kaupunkikehityksen alalla korvattava eurooppalaisella kaupunkialoiteella, jota toteutetaan joko suoraan tai välillisesti hallinnoiden. Aloitteen olisi katettava kaikki kaupunkialueet, mukaan lukien toiminnalliset kaupunkialueet, ja sillä olisi tuettava Euroopan unionin kaupunkiangendaa. Jotta paikallisviranomaisten osallistumista kaupunkiangendan aihekohtaisiin kumppanuuksiin voitaisiin edistää, EAKR:stä olisi tuettava tällaisten toimien organisatorisia kustannuksia. Aloitteeseen voi sisältyä hallitustenvälisiä yhteistyötä kaupunkiasioissa, erityisesti yhteistyötä, jolla pyritään kehittämään paikallistason valmiuksia YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Jäsenvaltiot sekä alueelliset ja paikallisviranomaiset on otettava aktiivisesti mukaan eurooppalaisen kaupunkialoitteen kehittämiseen ja täytäntöönpanoon. Tällaisen hallintomallin puitteissa sovituihin toimiin voisi sisältyä alueellisten ja paikallisten edustajien tiedonvaihtoa. Eurooppalaisen kaupunkialoitteen puitteissa toteutettavilla toimilla olisi edistettävä kaupunkien ja maaseudun välisiä yhteyksiä toiminnallisilla kaupunkialueilla. Yhteistyö eurooppalaisen maaseudun kehittämisverkoston kanssa on tässä yhteydessä erityisen tärkeää.
- (50) Alueiden välisten innovaatiohankkeiden kaupallistamista ja laajentamista olisi edistettävä koko unionin alueella uusilla alueiden välisillä innovaatioinvestoinneilla, joita komissio hallinnoi. Innovaatioinvestoinnit, joilla tuetaan innovaatiohankkeita älykkään erikoistumisen aloilla, pilottihankkeet ja valmiuksien kehittämistoimenpiteet mukaan luettuina, hyödyttävät erityisesti vähemmän kehittyneitä alueita ja parantavat niiden innovointiekosysteemejä ja valmiuksia integroitua laajempiin unionin arvoketjuihin. Niillä olisi myös edistettävä 18 päivänä heinäkuuta 2017 annetun komission tiedonannon ”Innovoinnin tehostaminen Euroopan alueilla: sopeutumiskykyistä, osallistavaa ja kestävä kasvua koskevat strategiat” täytäntöönpanoa erityisesti kriittisten alojen temaattisten älykkäiden erikoistumisen alustojen tukemiseksi.
- (51) Syrjäisimpiin alueisiin olisi kiinnitettävä erityistä huomiota hyväksymällä SEUT 349 artiklan mukaisia toimenpiteitä, joilla syrjäisimmille alueille myönnetään lisämääräraha korvaamaan lisäkustannuksia, joita näillä alueilla aiheutuu yhdestä tai useammasta SEUT 349 artiklassa mainitusta pysyvistä rajoituksesta, joita ovat syrjäinen sijainti, saaristoluonne, pieni koko, vaikea pinnanmuodostus ja ilmasto sekä taloudellinen riippuvuus muutamista harvoista tuotteista ja joiden pysyvyys ja yhteisvaikutukset haittaavat näiden alueiden kehitystä. Tämä lisämääräraha voi kattaa investoinnit, toimintakustannukset ja julkisen palvelun velvoitteet, joilla on tarkoitus korvata edellä mainituista rajoituksista aiheutuvat lisäkustannukset. Toimintatuella olisi voitava kattaa rahdinkuljetuspalveluista ja

kuljetuspalvelujen käynnistämisestä aiheutuvia menoja sekä sellaisista toimista aiheutuvia menoja, jotka liittyvät varastointirajoitteisiin, tuotantovälineiden liialliseen kokoon ja huoltoon sekä henkilöresurssien niukkuuteen paikallisilla markkinoilla. Tähän lisämäärärahaan ei pitäisi soveltaa temaattista keskittämistä koskevia vaatimuksia. Kuten kaikkien EAKR:stä ja koheesiorahastosta yhteisrahoitettavien toimien kohdalla, EAKR:stä toiminta- ja investointituen rahoittamiseen syrjäisimmillä alueilla osoitettavan tuen olisi sisämarkkinoiden yhtenäisyyden suojaamiseksi oltava SEUT 107 ja 108 artiklaan sisältyvien valtioneuvoston päätösten mukaista.

- (52) Jotta ohjelmakauden aikana mahdollisesti ilmeneviin, vakaus- ja kasvusopimuksessa tarkoitettuihin poikkeuksellisiin ja epätavallisiin olosuhteisiin voitaisiin reagoida nopeasti, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovalta hyväksyä väliaikaisia toimenpiteitä, joilla helpotetaan EAKR:n tuen käyttöä tällaisissa olosuhteissa. Komission olisi hyväksyttävä toimenpiteet, jotka ovat tarkoituksenmukaisimpia jäsenvaltion poikkeuksellisten tai epätavallisten olosuhteiden kannalta, säilyttäen samalla rahaston tavoitteet. EAKR:n käyttöä poikkeuksellisissa tai epätavallisissa olosuhteissa koskeviin väliaikaisiin toimenpiteisiin liittyvät täytäntöönpanopäätökset olisi hyväksyttävä ilman komiteamenettelyä, koska soveltamisala määritellään vakaus- ja kasvusopimuksessa ja se rajoittuu tässä asetuksessa säädettyihin toimenpiteisiin. Komission olisi myös seurattava toimenpiteiden täytäntöönpanoa ja arvioitava niiden asianmukaisuutta.
- (53) Komissiolle olisi tämän asetuksen tiettyjen, muiden kuin keskeisten osien muuttamiseksi siirrettävä valta hyväksyä SEUT 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia säädöksiä, joilla mukautetaan, silloin kun se on perusteltua, Euroopan parlamentille ja neuvostolle ilmoitettavien, ohjelmien tuloksia koskevien tietojen perustana käytettävien indikaattoreiden luetteloa liitteessä II. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.
- (54) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta eli lujittaa taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta vähentämällä keskeisintä alueellista epätasapainoa unionissa, vaan se voidaan eri alueiden välisten kehityserojen sekä muita heikommassa asemassa olevien alueiden jälkeensä jääneisyyden sekä jäsenvaltioiden ja alueiden rahoitusvarojen rajallisuuden vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (55) Jotta tämä asetus voitaisiin hyväksyä ohjelmakauden alkamisen jälkeen, ottaa huomioon tarve panna sekä EAKR että koheesiorahasto täytäntöön koordinoitusti ja yhdenmukaisesti sekä varmistaa nopea täytäntöönpano, tämän asetuksen olisi tultava voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

SISÄLLYSLUETTELO

I LUKU	YHTEISET SÄÄNNÖKSET	71
1 artikla	Kohde	71
2 artikla	EAKR:n ja koheesiorahaston tehtävät	71
3 artikla	EAKR:n ja koheesiorahaston erityistavoitteet	71
4 artikla	EAKR:n tuen temaattinen keskittäminen	73
5 artikla	EAKR:n tuen soveltamisala	75
6 artikla	Koheesiorahaston tuen soveltamisala	76
7 artikla	Sulkeminen EAKR:n ja koheesiorahaston soveltamisalan ulkopuolelle	76
8 artikla	Indikaattorit	78
II LUKU	ALUEELLISIA ERITYISPIIRTEITÄ JA ALUEIDEN VÄLISTEN INNOVAATIOINVESTOINTIEN KÄSITTELYÄ KOSKEVAT ERITYISSÄÄNNÖKSET	78
9 artikla	Yhdennetty alueellinen kehitys	78
10 artikla	Epäsuotuisien alueiden tukeminen	78
11 artikla	Kestävä kaupunkikehitys	79
12 artikla	Eurooppalainen kaupunkialoite	79
13 artikla	Alueiden väliset innovaatioinvestoinnit	80
14 artikla	Syrjäisimmät alueet	80
III LUKU	SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET	81
15 artikla	Siirtymäsäännökset	81
16 artikla	Siirretyn säädösvallan käyttäminen	81
17 artikla	Uudelleentarkastelu	82
18 artikla	Voimaantulo	82
LIITE I	EAKR:n JA KOHEESIORAHASTON YHTEISET TUOTOS- JA TULOSINDIKAATTORIT – 8 ARTIKLAN 1 KOHTA	83
LIITE II	8 ARTIKLAN 3 KOHDASSA TARKOITETUT EAKR:N JA KOHEESIORAHASTON KESKEISET TULOKSELLISUUSINDIKAATTORIT KOMISSION KÄYTETTÄVÄKSI VARAINHOITOASETUKSEN 41 ARTIKLAN 3 KOHDAN H ALAKOHDAN III ALAKOHDASTA JOHTUVAN RAPORTOINTIVELVOLLISUUDEN NOUDATTAMISEKSI	32

I LUKU

YHTEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

1. Tässä asetuksessa vahvistetaan erityistavoitteet ja Euroopan aluekehitysrahastosta, jäljempänä 'EAKR', asetuksen (EU) 2021/1060 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun Investoinnit työpaikkoihin ja kasvuun -tavoitteeseen ja Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteeseen (Interreg) osoitettavan tuen soveltamisala.
2. Tässä asetuksessa vahvistetaan myös erityistavoitteet ja koheesiorahastosta asetuksen (EU) 2021/1060 5 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun Investoinnit työpaikkoihin ja kasvuun -tavoitteeseen osoitettavan tuen soveltamisala.

2 artikla

EAKR:n ja koheesiorahaston tehtävät

1. EAKR ja koheesiorahasto myötävaikuttavat sen kokonaistavoitteen saavuttamiseen, joka on unionin taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden vahvistaminen.
2. EAKR vähentää osaltaan unionin eri alueiden välisiä kehityseroja sekä heikoimmassa asemassa olevien alueiden jälkeenjääneisyyttä osallistumalla kehityksessä jälkeen jääneiden alueiden rakenteelliseen mukauttamiseen ja taantuvien teollisuusalueiden uudistamiseen, myös edistämällä kestävästä kehityksestä ja vastaamalla ympäristöhaasteisiin.
3. Koheesiorahastosta tuetaan ympäristöalan hankkeita ja Euroopan laajuisiin verkkoihin liittyviä hankkeita liikenteen infrastruktuurin (TEN-T) alalla.

3 artikla

EAKR:n ja koheesiorahaston erityistavoitteet

1. Asetuksen (EU) 2021/1060 5 artiklan 1 kohdassa säädettyjen toimintapoliittisten tavoitteiden mukaisesti EAKR:stä tuetaan seuraavia erityistavoitteita:
  - a) kilpailukykyisempi ja älykkäämpi Eurooppa edistämällä innovatiivisia ja älykkäitä taloudellisia muutoksia sekä alueellisia tieto- ja viestintätekniisiä yhteyksiä (toimintapoliittinen tavoite 1); tähän tavoitteeseen päästään
    - i) kehittämällä ja parantamalla tutkimus- ja innovointivalmiuksia ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönottoa;
    - ii) hyödyntämällä digitalisaation etuja kansalaisten, yritysten, tutkimusorganisaatioiden ja viranomaisten hyväksi;
    - iii) parantamalla pk-yritysten kestävästä kasvusta ja kilpailukykyä ja edistämällä työpaikkojen luomista pk-yrityksissä muun muassa tuotannollisin investoinnein;
    - iv) kehittämällä taitoja älykästä erikoistumista, teollisuuden muutosprosessia ja yrittäjyyttä varten;
    - v) parantamalla digitaalisia yhteyksiä;
  - b) vihreämpi, vähähiilinen siirtyminen kohti nollanettohiilitaloutta ja sopeutumiskykyinen Eurooppa edistämällä puhdasta ja oikeudenmukaista energiakäännettä, vihreitä ja sinisiä investointeja, kiertotaloutta, ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista, riskien ehkäisemistä ja hallinnointia sekä kestävästä kaupunkiliikennettä (toimintapoliittinen tavoite 2); tähän tavoitteeseen päästään
    - i) edistämällä energiatehokkuutta ja vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä;
    - ii) edistämällä uusiutuvaa energiaa direktiivin (EU) 2018/2001 mukaisesti, siinä säädettyjä kestävyyskriteereitä mukaan lukien;
    - iii) kehittämällä älykkäitä energijärjestelmiä ja -verkkoja ja älykästä energian varastointia Euroopan laajuisen energiaverkon (TEN-E) ulkopuolella;

- iv) edistämällä ilmastonmuutokseen sopeutumista, katastrofiriskien ehkäisemistä ja palautumiskykyä, ottaen huomioon ekosysteemilähtöiset toimintamallit;
  - v) edistämällä veden saatavuutta ja kestävää vesienhoitoa;
  - vi) edistämällä siirtymistä kiertotalouteen ja resurssitehokkaaseen talouteen;
  - vii) edistämällä luonnon ja sen monimuotoisuuden suojelua ja säilyttämistä sekä vihreää infrastruktuuria, myös kaupunkialueilla, ja vähentämällä kaikenlaista pilaantumista ja saastetta;
  - viii) edistämällä kestävää multimodaalista kaupunkiliikennettä osana siirtymistä kohti nollanettohiilitaloutta;
- c) yhteenliitetyn Eurooppa lisäämällä liikkuvuutta (toimintapoliittinen tavoite 3); tähän tavoitteeseen päästään
- i) kehittämällä ilmastonmuutoksen kestävä, älykäs, turvallista, kestävä ja intermodaalista Euroopan laajuista liikenneverkkoa (TEN-T);
  - ii) kehittämällä ja parantamalla kestävä, ilmastonmuutoksen kestävä, älykäs ja intermodaalista kansallista, alueellista ja paikallista liikkuvuutta, mukaan lukien yhteyksien parantamista TEN-T-verkon ja rajatylittävän liikkuvuuden osalta;
- d) sosiaalisempi ja osallistavampi Eurooppa, jossa pannaan täytäntöön Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari (toimintapoliittinen tavoite 4); tähän tavoitteeseen päästään
- i) tehostamalla työmarkkinoita ja parantamalla niiden osallistavuutta sekä parantamalla laadukkaiden työpaikkojen saatavuutta sosiaalisen infrastruktuurin kehittämisen ja yhteisötalouden edistämisen avulla;
  - ii) parantamalla yhdenvertaista pääsyä osallistavien ja laadukkaiden koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvien palvelujen piiriin kehittämällä esteetöntä infrastruktuuria, myös parantamalla etä- ja verkkokoulutukseen liittyvää selviytymiskykyä;
  - iii) edistämällä syrjäytyneiden yhteisöjen, pienituloisten kotitalouksien ja muita heikommassa asemassa olevien ryhmien, kuten erityistarpeisten henkilöiden, sosioekonomista osallisuutta yhdenmukaisen toimenpiteiden, muun muassa asumis- ja sosiaalipalvelujen, avulla;
  - iv) edistämällä kolmansien maiden kansalaisten, kuten maahanmuuttajien, sosioekonomista osallisuutta yhdenmukaisen toimenpiteiden, muun muassa asumis- ja sosiaalipalvelujen, avulla;
  - v) varmistamalla tasavertainen pääsy terveydenhuoltoon ja edistämällä terveydenhuoltojärjestelmien, mukaan lukien perusterveydenhuollon, kestävyyttä, sekä edistämällä siirtymistä laitoshoidosta perheperustaiseen ja yhteisöperustaiseen hoitoon;
  - vi) parantamalla kulttuurin ja kestävä matkailun roolia taloudellisessa kehityksessä, sosiaalisessa osallisuudessa ja sosiaalisessa innovoinnissa;
- e) lähempänä kansalaisia oleva Eurooppa edistämällä kaikentyyppisten alueiden ja paikallisten aloitteiden kestävä ja integroitua kehittämistä (toimintapoliittinen tavoite 5); tähän tavoitteeseen päästään
- i) edistämällä integroitua ja osallistavaa sosiaalista, taloudellista ja ympäristöön liittyvää kehitystä, kulttuuria, luonnonperintöä, kestävä matkailua ja turvallisuutta kaupunkialueilla;
  - ii) edistämällä integroitua ja osallistavaa sosiaalista, taloudellista ja ympäristöön liittyvää paikallista kehitystä, kulttuuria, luonnonperintöä, kestävä matkailua ja turvallisuutta muilla kuin kaupunkialueilla.

Toimintapoliittisen tavoitteen 5 mukaista tukea annetaan alueellisten ja paikallisten kehittämisstrategioiden kautta käyttäen asetuksen (EU) 2021/1060 28 artiklan a, b ja c alakohdassa säädettyjä tukimuotoja.

2. Jäsenvaltiot voivat 1 kohdan e kohdan kahden erityistavoitteen nojalla myös tukea toimia, jotka ovat rahoitettavissa kyseisen kohdan a–d alakohdassa säädettyjen erityistavoitteiden mukaisesti.

3. Koheesiorahastosta tuetaan toimintapoliittista tavoitetta 2 ja 3.

4. Edellä 1 kohdassa säädettyjen erityistavoitteiden osalta EAKR:stä tai koheesiorahastosta voidaan tukea tapauksen mukaan myös Investoinnit työpaikkoihin ja kasvuun -tavoitteeseen sisältyviä toimintoja, jos niillä

a) parannetaan ohjelmista vastaavien viranomaisten valmiuksia;

- b) parannetaan EAKR:n ja koheesiorahaston täytäntöönpanoon liittyvien toimintojen toteuttamisesta vastaavien alakohtaisten tai alueellisten toimijoiden valmiuksia edellyttäen, että se edistää ohjelman tavoitteiden saavuttamista; tai
- c) tehostetaan yhteistyötä sekä jäsenvaltiossa että sen ulkopuolella olevien kumppanien kanssa.

Edellä c alakohdassa tarkoitettuun yhteistyöhön sisältyy yhteistyö seuraavia alueita edustavien kumppaneiden kanssa: valtioiden rajat ylittävät alueet, toisistaan erillään sijaitsevat alueet tai sellaisella alueella sijaitsevat alueet, jota varten on laadittu eurooppalainen alueellisen yhteistyön yhtymä, makroalue- tai merialuestrategia, tai niiden yhdistelmä.

4 artikla

EAKR:n tuen temaattinen keskittäminen

1. Investoinnit työpaikkoihin ja kasvuun -tavoitteen puitteissa toteutettavien ohjelmien osalta EAKR:stä osoitettavat kokonaisvarat on teknistä tukea lukuun ottamatta keskittävä kussakin jäsenvaltiossa kansallisella tasolla tai alueluokan tasolla 3–9 kohdan mukaisesti.
2. Kun on kyse tuen temaattisesta keskittämisestä syrjäisimpiä alueita käsittävissä jäsenvaltioissa, on erotettava toisistaan ne EAKR:n varat, jotka osoitetaan erikseen syrjäisimpiä alueita koskeville ohjelmille, ja kaikille muille alueille osoitetut varat.
3. Jäsenvaltiot voivat päättää, soveltavatko ne temaattista keskittämistä kansallisella tasolla vai alueluokan tasolla. Kunkin jäsenvaltion on ilmoitettava valinnastaan asetuksen (EU) 2021/1060 10 artiklassa tarkoitettua kumppanuussopimuksessa. Tätä valintaa sovelletaan tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen kyseisen jäsenvaltion EAKR-varojen kokonaismäärään koko ohjelmakauden ajan.
4. Kansallisella tasolla sovellettavaa temaattista keskittämistä varten jäsenvaltiot luokitellaan bruttokansantulosuhteen perusteella seuraavasti:
  - a) jäsenvaltiot, joiden bruttokansantulosuhde on vähintään 100 prosenttia EU:n keskiarvosta, jäljempänä 'ryhmä 1';
  - b) jäsenvaltiot, joiden bruttokansantulosuhde on vähintään 75 prosenttia ja alle 100 prosenttia EU:n keskiarvosta, jäljempänä 'ryhmä 2';
  - c) jäsenvaltiot, joiden bruttokansantulosuhde on alle 75 prosenttia EU:n keskiarvosta, jäljempänä 'ryhmä 3'.

Tätä artiklaa sovellettaessa bruttokansantulosuhteella tarkoitetaan ostovoimastandardina ilmaistun, vuosia 2015–2017 koskevien unionin lukujen perusteella asukasta kohti lasketun jäsenvaltion bruttokansantulon suhdetta ostovoimastandardina ilmaistun, asukasta kohti lasketun 27 jäsenvaltion unionin bruttokansantulon keskiarvoon samalla viitekaudella.

Kun on kyse Investoinnit työpaikkoihin ja kasvuun -tavoitteeseen kuuluvista syrjäisimpiä alueita koskevista ohjelmista, ne luokitellaan ryhmään 3.

Kun on kyse Investoinnit työpaikkoihin ja kasvuun -tavoitteeseen kuuluvista, koheesiorahastosta tukea saavia saarijäsenvaltioita koskevista ohjelmista, ne luokitellaan ryhmään 3.

5. Alueluokan tasolla sovellettavaa temaattista keskittämistä varten alueet luokitellaan seuraaviin asetuksen (EU) 2021/1060 108 artiklan 2 kohdan mukaisiin alueluokkiin:
  - a) kehittyneemmät alueet;
  - b) siirtymäalueet;
  - c) vähemmän kehittyneet alueet.

6. Jäsenvaltioiden on noudatettava kansallisella tasolla seuraavia temaattista keskittämistä koskevia vaatimuksia:
- ryhmän 1 jäsenvaltioiden tai kehittyneempien alueiden on osoitettava vähintään 85 prosenttia 1 kohdassa tarkoitetuista EAKR:n varoista toimintapoliittisiin tavoitteisiin 1 ja 2 ja vähintään 30 prosenttia toimintapoliittiseen tavoitteeseen 2;
  - ryhmän 2 jäsenvaltioiden tai siirtymäalueiden on osoitettava vähintään 40 prosenttia 1 kohdassa tarkoitetuista EAKR:n varoista toimintapoliittiseen tavoitteeseen 1 ja vähintään 30 prosenttia toimintapoliittiseen tavoitteeseen 2;
  - ryhmän 3 jäsenvaltioiden tai vähemmän kehittyneiden alueiden on osoitettava vähintään 25 prosenttia 1 kohdassa tarkoitetuista EAKR:n varoista toimintapoliittiseen tavoitteeseen 1 ja vähintään 30 prosenttia toimintapoliittiseen tavoitteeseen 2.

Jos jäsenvaltio päättää noudattaa temaattista keskittämistä koskevia vaatimuksia alueluokan tasolla, 1 kohdassa tarkoitettuihin EAKR:n varoihin sovelletaan tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa vahvistettuja kynnysarvoja, jotka on laskettu yhteen kaikkien kyseiseen alueluokkaan kuuluvien alueiden osalta.

7. Jos jäsenvaltio osoittaa toimintapoliittiseen tavoitteeseen 2 yli 50 prosenttia kaikista koheesiorahaston muista kuin tekniseen tukeen tarkoitetuista varoista, jotka on laskettu asetuksen (EU) 2021/1060 110 artiklan 4 kohdassa tarkoitettun siirron jälkeen, lukuun ottamatta tämän asetuksen 3 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan viii alakohdassa tarkoitettua erityistavoitteen mukaisia varoja, 50 prosenttia ylittävä osuus voidaan ottaa huomioon tämän artiklan 6 kohdassa vahvistettujen, temaattista keskittämistä koskevien vaatimusten noudattamista koskevissa laskelmissa.

Jos jäsenvaltio päättää soveltaa temaattista keskittämistä alueluokkien tasolla, temaattista keskittämistä koskevissa vaatimuksissa ensimmäisen alakohdan mukaisesti huomioon otettavat koheesiorahaston varat jaetaan eri alueluokille suhteessa niiden osuuteen kyseisen jäsenvaltion kokonaisväestöstä.

Jäsenvaltioiden on vahvistettava asetuksen (EU) asetuksen (EU) 2021/1060 10 artiklassa tarkoitettussa kumppanuussopimuksessaan, otetaanko koheesiorahaston varat huomioon temaattista keskittämistä koskevissa vaatimuksissa toimintapoliittisen tavoitteen 2 osalta.

8. Edellä 3 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan v alakohdassa tarkoitettua erityistavoitteen mukaiset varat kohdennetaan erityiseen toimintalinjaan.

Poiketen siitä, mitä 6 kohdassa säädetään, 40 prosenttia näistä varoista otetaan huomioon 6 kohdassa toimintapoliittisen tavoitteen 1 osalta säädettyjen, temaattista keskittämistä koskevien vaatimusten noudattamista koskevissa laskelmissa.

Tämän kohdan toisen alakohdan mukaisissa temaattista keskittämistä koskevissa vaatimuksissa huomioon otettavat varat eivät saa ylittää 40:tä prosenttia 6 kohdassa säädettyistä temaattisen keskittämisen vähimmäisvaatimuksista toimintapoliittisen tavoitteen 1 osalta.

9. Edellä 3 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan viii alakohdassa tarkoitettua erityistavoitteen mukaiset varat kohdennetaan erityiseen toimintalinjaan.

Poiketen siitä, mitä 6 kohdassa säädetään, 50 prosenttia näistä EAKR:n varoista otetaan huomioon 6 kohdassa toimintapoliittisen tavoitteen 2 osalta säädettyjen, temaattista keskittämistä koskevien vaatimusten noudattamista koskevissa laskelmissa.

Tämän kohdan toisen alakohdan mukaisissa temaattista keskittämistä koskevissa vaatimuksissa huomioon otettavat varat eivät saa ylittää 50:tä prosenttia 6 kohdassa säädettyistä temaattisen keskittämisen vähimmäisvaatimuksista toimintapoliittisen tavoitteen 2 osalta.

10. Tämän artiklan 6 kohdassa tarkoitettuja temaattista keskittämistä koskevia vaatimuksia on noudatettava koko ohjelmakauden ajan, myös silloin kun EAKR:n määrärahoja siirretään ohjelman toimintalinjojen tai eri ohjelmien välillä sekä asetuksen (EU) 2021/1060 18 artiklan mukaisessa väliarvioinnissa.

11. Jos EAKR:stä tietyn ohjelman toimintapoliittiselle tavoitteelle 1 tai 2 tai niille kummallekin osoitettua rahoitusta vähennetään asetuksen (EU) 2021/1060 105 artiklassa tarkoitettua sitoumusten vapauttamisen jälkeen tai komission kyseisen asetuksen 104 artiklan mukaisesti tekemien rahoitusoikaisujen takia, edellä tämän artiklan 6 kohdassa säädettyjen temaattista keskittämistä koskevien vaatimusten noudattamista ei arvioida uudelleen.

12. Tätä artiklaa ei sovelleta asetuksen (EU) 2021/1060 110 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetuille pohjoisen harvaan asutuille alueille myönnettävään lisärahoitukseen.

5 artikla

EAKR:n tuen soveltamisala

1. EAKR:stä tuetaan seuraavia:
  - a) infrastruktuuri-investoinnit;
  - b) soveltavaan tutkimukseen ja innovointiin liittyvät toimet, mukaan lukien teollinen tutkimus, kokeellinen kehittäminen ja toteutettavuustutkimukset;
  - c) investoinnit palvelujen saantiin;
  - d) tuotannolliset investoinnit pk-yrityksiin sekä investoinnit olemassa olevien työpaikkojen säilyttämiseen ja uusien työpaikkojen luomiseen;
  - e) laitteet, ohjelmistot ja aineettomat hyödykkeet;
  - f) verkostoituminen, yhteistyö, kokemusten vaihto ja toiminta, johon liittyy yritysten, tutkimusorganisaatioiden ja viranomaisten välisiä innovaatioklustereita;
  - g) tiedotus, viestintä ja tutkimukset;
  - h) tekninen apu.
2. Lisäksi tuotannollisia investointeja muihin yrityksiin kuin pk-yrityksiin voidaan tukea
  - a) jos niihin liittyy yhteistyötä pk-yritysten kanssa 3 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan i alakohdan mukaisesti tuettavien tutkimus- ja innovointitoimintojen yhteydessä;
  - b) jos niillä ensisijaisesti tuetaan energiatehokkuustoimenpiteitä ja uusiutuvaa energiaa 3 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan i ja ii alakohdan mukaisesti;
  - c) jos kyse on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/1017⁽²¹⁾ 2 artiklan 6 ja 7 alakohdassa määritellyistä pienistä mid-cap-yrityksistä ja mid-cap-yrityksistä; tai
  - d) edellä olevan 3 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan i alakohdan mukaisesti tuettavan tutkimus- ja innovointitoiminnan osalta, jos kyse on pienistä mid-cap-yrityksistä.
3. Edellä 3 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan iv alakohdassa säädetyn, toimintapoliittiseen tavoitteeseen 1 kuuluvan erityistavoitteen edistämiseksi EAKR:stä tuetaan myös koulutukseen, elinikäiseen oppimiseen ja uudelleen koulutukseen liittyvää toimintaa.
4. Edellä 3 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan iv alakohdassa säädetyn, toimintapoliittiseen tavoitteeseen 2 kuuluvan erityistavoitteen ja kyseisen alakohdan d alakohdan v alakohdassa säädetyn, toimintapoliittiseen tavoitteeseen 4 kuuluvan erityistavoitteen edistämiseksi EAKR:stä tuetaan myös niiden tarvikkeiden hankintaa, jotka ovat tarpeen terveydenhoitojärjestelmien selviytymiskyvyn sekä katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden vahvistamiseksi.
5. Interreg-tavoitteen puitteissa EAKR:stä voidaan tukea myös seuraavia:
  - a) välineiden ja henkilöresurssien jakaminen; ja
  - b) Euroopan sosiaalirahasto plussan puitteissa toteutettavat pehmeät investoinnit ja sen puitteissa toteutettava muu toiminta, jotka liittyvät toimintapoliittiseen tavoitteeseen 4, sellaisena kuin niistä säädetään asetuksessa (EU) 2021/1057.
6. Lisäksi EAKR:stä voidaan tukea pk-yritysten käyttöpääoman rahoittamista avustuksina, jos se on ehdottoman välttämätöntä väliaikaisena toimenpiteenä, jolla vastataan asetuksen (EU) 2021/1060 20 artiklassa tarkoitettuihin poikkeuksellisiin tai epätavallisiin olosuhteisiin.
7. Jos komissio toteaa asianomaisten jäsenvaltioiden pyynnöstä, että 6 kohdassa säädetyt vaatimukset täyttyvät, se antaa täytäntöönpanopäätöksen, jossa määritetään ajanjakso, jona EAKR:stä myönnettävä väliaikainen lisätuki sallitaan.

⁽²¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/1017, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2015, Euroopan strategisten investointien rahastosta, Euroopan investointineuvontakeskuksesta ja Euroopan investointihankeportaalista sekä asetusten (EU) N:o 1291/2013 ja (EU) N:o 1316/2013 muuttamisesta – Euroopan strategisten investointien rahasto (EUVL L 169, 1.7.2015, s. 1).

8. Komissio tiedottaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle 6 kohdan täytäntöönpanosta ja arvioi, riittääkö EAKR:stä myönnettävä väliaikainen lisätuki helpottamaan rahaston käyttöä poikkeuksellisissa tai epätavallisissa olosuhteissa. Arviointinsa perusteella komissio tekee tarvittaessa ehdotuksia tämän asetuksen muuttamiseksi, myös 4 artiklassa tarkoitettujen temaattista keskittämistä koskevien vaatimusten osalta.

9. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi pyytää komissiota käymään jäsenneiltyä vuoropuhelua tämän artiklan 6, 7 ja 8 kohdan soveltamisesta asetuksen (EU) 2021/1060 20 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

6 artikla

Koheesiorahaston tuen soveltamisala

1. Koheesiorahastosta tuetaan seuraavia:

- a) ympäristöinvestoinnit, mukaan lukien kestäväan kehitykseen ja energiaan liittyvät investoinnit, joista koituu ympäristöhyötyjä, kohteena erityisesti uusiutuva energia;
- b) investoinnit TEN-T-verkkoon;
- c) tekninen apu;
- d) tiedotus, viestintä ja tutkimukset.

Jäsenvaltioiden on varmistettava asianmukainen tasapaino a ja b alakohdassa tarkoitettujen investointien välillä kunkin jäsenvaltion erityisten investointi- ja infrastruktuuritarpeiden perusteella.

2. Määrä, joka on siirretty koheesiorahastosta Verkkojen Eurooppa -välineeseen, on käytettävä TEN-T-hankkeisiin.

7 artikla

Sulkeminen EAKR:n ja koheesiorahaston soveltamisalan ulkopuolelle

1. EAKR:stä ja koheesiorahastosta ei tueta seuraavia:

- a) ydinvoimaloiden käytöstä poisto tai rakentaminen;
- b) investoinnit, joilla pyritään vähentämään direktiivin 2003/87/EY liitteessä I luetelluista toiminnoista aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä;
- c) tupakan ja tupakkatuotteiden valmistus, jalostus ja markkinointi;
- d) asetuksen (EU) N:o 651/2014 2 artiklan 18 alakohdassa määritellyt vaikeuksissa olevat yritykset, paitsi jos tämä on sallittua vähämerkityksisen tuen myöntämistä koskevien sääntöjen tai poikkeuksellisia olosuhteita varten vahvistettujen tilapäisten valtioneuvoston päätösten perusteella;
- e) investoinnit lentoasemien infrastruktuuriin, lukuun ottamatta syrjäisimpiä alueita tai asetuksen (EU) N:o 651/2014 2 artiklan 153 alakohdassa tarkoitettuja olemassa olevia alueellisia lentoasemia, seuraavissa tapauksissa:
  - i) ympäristövaikutusten lieventämistoimet; tai
  - ii) lentoasemien vaarattomuus, turvallisuus ja ilmaliikenteen hallintajärjestelmät, jotka perustuvat eurooppalaisen ilmaliikenteen hallinnan nykyaikaistamishankkeen järjestelmään;
- f) investoinnit jätteen sijoittamiseen kaatopaikoille, lukuun ottamatta seuraavia:
  - i) syrjäisimmillä alueilla ja vain asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa; tai
  - ii) investoinnit olemassa olevien kaatopaikkojen käytöstä poistoon, muuntamiseen tai turvallisuuteen liittyviin toimenpiteisiin edellyttäen, että tällaiset investoinnit eivät lisää niiden kapasiteettia;
- g) investoinnit jäännösjätteen käsittelylaitosten kapasiteetin lisäämiseen, lukuun ottamatta seuraavia:
  - i) syrjäisimmät alueet vain asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa;
  - ii) investoinnit tekniikkoihin, joilla hyödynnetään jäännösjätteestä peräisin olevia materiaaleja kiertotalouden tarkoituksiin;

- h) investoinnit, jotka liittyvät fossiilisten polttoaineiden tuotantoon, jalostukseen, kuljetukseen, jakeluun, varastointiin tai polttamiseen, lukuun ottamatta seuraavia:
- i) kiinteillä fossiililla polttoaineilla eli hiilellä, turpeella, ruskohiilellä ja öljyliuskeella toimivien lämmitysjärjestelmien korvaaminen kaasulla toimivilla lämmitysjärjestelmillä seuraaviin tarkoituksiin:
- "kaukolämmitys- ja -jäähdytysjärjestelmien" muuntaminen direktiivin 2012/27/EU 2 artiklan 41 alakohdassa määritellyiksi tehokkaiksi kaukolämmitys- ja -jäähdytysjärjestelmiksi;
  - "sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitosten" muuntaminen direktiivin 2012/27/EU 2 artiklan 34 alakohdassa määritellyiksi tehokkaiksi yhteistuotannoksi;
  - investoinnit maakaasukäyttöisiin lämmityskattiloihin ja lämmitysjärjestelmiin, joilla korvataan asuntojen ja rakennusten hiili-, turve-, ruskohiili- tai öljyliuskepohjaiset järjestelmät;
- ii) investoinnit kaasun siirto- ja jakeluverkkojen laajentamiseen ja käyttötarkoituksen muuttamiseen, muuntamiseen tai jälkiasennukseen edellyttäen, että järjestelmään voidaan tällaisilla investoinneilla lisätä uusiutuvia ja vähähiilisiä kaasuja, kuten vetyä, biometaanua ja synteetikaasua, ja ne mahdollistavat kiinteitä fossiilisia polttoaineita käyttävien laitosten korvaamisen;
- iii) investoinnit seuraaviin:
- julkiseen käyttöön tarkoitetut puhtaat ajoneuvot sellaisina kuin ne on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/33/EY⁽²²⁾; ja
  - ajoneuvot, ilma-alukset ja alukset, jotka on suunniteltu ja rakennettu tai muunnettu pelastuspalvelun ja palontorjunnan käyttöön.

2. Edellä 1 kohdan h alakohdan i ja ii alakohdassa tarkoitettuihin unionin investointeihin tarkoitetun unionin tuen kokonaismäärä ei saa ylittää asianomaisen jäsenvaltion osalta seuraavia enimmäisosuuksia kokonaistuesta, joka EAKR:stä ja koheesiorahastosta suunnataan ohjelmiin Investoinnit työpaikkoihin ja kasvuun -tavoitteen mukaisesti:

- a) enimmäisosuus on 1,55 prosenttia niiden jäsenvaltioiden osalta, joiden bruttokansantulo (BKTL) asukasta kohden on alle 60 prosenttia EU:n keskimääräisestä BKTL:stä asukasta kohden, tai niiden jäsenvaltioiden osalta, joiden BKTL asukasta kohden on alle 90 prosenttia EU:n keskimääräisestä BKTL:stä asukasta kohden ja joissa kiinteiden fossiilisten polttoaineiden osuus kotimaisesta energian kokonaiskulutuksesta on vähintään 25 prosenttia;
- b) muiden jäsenvaltioiden osalta, joiden BKTL asukasta kohden on alle 90 prosenttia EU:n keskimääräisestä BKTL:stä asukasta kohden, enimmäisosuus on 1 prosentti;
- c) niiden jäsenvaltioiden osalta, joiden BKTL asukasta kohden on vähintään 90 prosenttia EU:n keskimääräisestä BKTL:stä asukasta kohden, enimmäisosuus on 0,2 prosenttia.

3. Tätä artiklaa sovellettaessa jäsenvaltion asukasta kohti laskettu bruttokansantulo ilmaistaan ostovoimastandardina ja lasketaan vuosia 2015–2017 koskevien unionin lukujen perusteella, ja se ilmaistaan prosentiosuutena ostovoimana ilmaistun asukasta kohti lasketun 27 jäsenvaltion unionin bruttokansantulon keskiarvosta samalla viitekaudella.

Tässä artiklassa kiinteiden fossiilisten polttoaineiden osuudella energiankulutuksesta tarkoitetaan vuonna 2018 mitattua hiilen, ruskohiilen, turpeen ja öljyliuskeen osuutta.

4. Hallintoviranomaisen on valittava EAKR:stä ja koheesiorahastosta 1 kohdan h alakohdan i ja ii alakohdan mukaisesti tuettavat toimet viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2025. Näitä toimia ei voida siirtää seuraavalle ohjelmakaudelle.

5. Koheesiorahastosta ei tueta asuntoinvestointeja, elleivät ne liity energiatehokkuuden tai uusiutuvien energialähteiden käytön edistämiseen.

6. Merentakaiset maat ja alueet eivät voi saada tukea EAKR:stä eivätkä koheesiorahastosta, mutta ne voivat osallistua Interreg-ohjelmiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/1059⁽²³⁾ säädettyjen ehtojen mukaisesti.

⁽²²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/33/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, puhtaiden ja energiatehokkaiden tieliikenteen moottoriajoneuvojen edistämiseksi (EUVL L 120, 15.5.2009, s. 5).

⁽²³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1059, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastosta ja ulkoisista rahoitusvälineistä tuettavaa Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitetta (Interreg) koskevista erityissäännöksistä (ks. tämän virallisen lehden s. 94).

*8 artikla***Indikaattorit**

1. Yhteisiä tuotos- ja tulosindikaattoreita, sellaisina kuin ne on esitetty liitteessä I EAKR:n ja koheesiorahaston osalta, ja tilanteen mukaan ohjelmakohtaisia tuotos- ja tulosindikaattoreita käytetään asetuksen (EU) 2021/1060 16 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan a alakohdan, 22 artiklan 3 kohdan d alakohdan ii alakohdan ja 42 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti.
2. Tuotosindikaattoreiden lähtötasona käytetään nollaa. Vuodelle 2024 asetetut välitavoitteet ja vuodelle 2029 asetetut tavoitteet ovat kumulatiivisia.
3. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 ⁽²⁴⁾, jäljempänä 'varainhoitoasetus', 41 artiklan 3 kohdan h alakohdasta johtuvan raportointivelvollisuuden noudattamiseksi komissio esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle toiminnan tuloksia koskevat tiedot liitteen II mukaisesti.
4. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 16 artiklan mukaisesti liitteen II muuttamiseksi, jotta Euroopan parlamentille ja neuvostolle annettaviin tuloksellisuutta koskeviin tietoihin voidaan tehdä tarvittavat mukautukset.
5. Komissio arvioi, miten EAKR:stä ja koheesiorahastosta yhteisrahoitettavien investointien strateginen merkitys otetaan huomioon vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpanon yhteydessä, ja toimittaa kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

II LUKU

ALUEELLISTEN ERITYISPIIRTEIDEN JA ALUEIDEN VÄLISTEN INNOVAATIOINVESTOINTIEN KÄSITTELYÄ KOSKEVAT ERITYISSÄÄNNÖKSET*9 artikla***Yhdennetty alueellinen kehitys**

1. EAKR:stä voidaan tukea yhdennettyä alueellista kehitystä sellaisten ohjelmien puitteissa, joilla toteutetaan molempia asetuksen (EU) 2021/1060 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja tavoitteita kyseisen asetuksen III osaston II luvun mukaisesti.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava yhdennettyä alueellista kehitystä EAKR:n tuella hyödyntäen yksinomaan asetuksen (EU) 2021/1060 28 artiklassa tarkoitettuja tukimuotoja.

*10 artikla***Epäsuotuisien alueiden tukeminen**

EAKR kiinnittää SEUT 174 artiklan mukaisesti erityistä huomiota epäsuotuisien alueiden, erityisesti maaseutualueiden sekä vakavista ja pysyvistä luontoon tai väestöön liittyvistä haitoista kärsivien alueiden haasteisiin vastaamiseen. Jäsenvaltioiden on tarvittaessa määrättävä kumppanuussopimuksissaan yhdennestystä lähestymistavasta, jolla vastataan tällaisten alueiden väestörakenteeseen liittyviin haasteisiin tai erityistarpeisiin, asetuksen (EU) 2021/1060 11 artiklan ensimmäisen alakohdan i alakohdan mukaisesti. Tällaiseen yhdennettyyn lähestymistapaan voi sisältyä sitoumus tähän tarkoitukseen varatusta rahoituksesta.

⁽²⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

11 artikla

Kestävä kaupunkikehitys

1. Taloudellisiin sekä ympäristöä, ilmastoa ja väestöä koskeviin ja sosiaalisiin haasteisiin vastaamiseksi EAKR:stä tuetaan yhdenmukaista alueellista kehitystä kaupunkialueisiin sekä toiminnallisiin kaupunkialueisiin, jäljempänä 'kestävä kaupunkikehitys', kohdistuvien alueellisten tai yhteisölähtöisten paikallisten kehittämissstrategioiden pohjalta asetuksen (EU) 2021/1060 29 tai 32 artiklan mukaisesti molempien kyseisen asetuksen 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden mukaisissa ohjelmissa.

Erityistä huomiota on kiinnitettävä ympäristö- ja ilmastohaasteisiin vastaamiseen, erityisesti siirtymiseen ilmastoneutraaliin talouteen vuoteen 2050 mennessä, digitaaliteknologian potentiaalin hyödyntämiseen innovointia silmällä pitäen ja toiminnallisten kaupunkialueiden kehittämisen tukemiseen. Tässä yhteydessä kestävä kaupunkikehityksen varat, jotka on ohjelmoitu toimintapolitiittisia tavoitteita 1 ja 2 vastaavien toimintalinjojen mukaisesti, otetaan huomioon 4 artiklan mukaisissa temaattista keskittämistä koskeissa vaatimuksissa.

2. Vähintään 8 prosenttia Investoinnit työpaikkoihin ja kasvuun -tavoitteeseen kansallisella tasolla osoitetuista EAKR:n varoista on teknistä tukea lukuun ottamatta kohdennettava kestävä kaupunkikehitykseen yhdessä tai useammassa asetuksen (EU) 2021/1060 28 artiklassa tarkoitettussa tukimuodossa.

Asianomaisten alueellisten viranomaisten tai elinten on valittava toimet tai osallistuttava niiden valintaan asetuksen (EU) 2021/1060 29 artiklan 3 kohdan ja 32 artiklan 3 kohdan d alakohdan mukaisesti.

Kyseisissä ohjelmissa on vahvistettava tätä tarkoitusta varten suunnitellut määrät asetuksen (EU) 2021/1060 22 artiklan 3 kohdan d alakohdan viii alakohdan mukaisesti.

3. Kestävää kaupunkikehitystä varten tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti osoitettua prosenttiosuutta on noudatettava koko ohjelmakauden ajan silloin, kun EAKR:n määrärahoja siirretään ohjelman toimintalinjojen tai eri ohjelmien välillä, myös asetuksen (EU) 2021/1060 18 artiklan mukaisessa väliarvioinnissa.

4. Jos EAKR:stä osoitettua rahoitusta vähennetään asetuksen (EU) 2021/1060 105 artiklassa tarkoitettujen sitoumusten vapauttamisen jälkeen tai komission saman asetuksen 104 artiklan mukaisesti tekemien rahoitusoikaisujen takia, tämän artiklan 2 kohdan säännösten noudattamista ei arvioida uudelleen.

12 artikla

Eurooppalainen kaupunkialoite

1. EAKR:stä tuetaan eurooppalaista kaupunkialoitetta, jota komissio toteuttaa joko suoraan tai välillisesti hallinnoiden.

Tämä aloite kattaa kaikki kaupunkialueet, myös toiminnalliset kaupunkialueet, ja sillä tuetaan EU:n kaupunkiagenda, mukaan lukien paikallisviranomaisten osallistumista EU:n kaupunkiagendan puitteissa kehitettyihin temaattisiin kumppanuuksiin.

2. Eurooppalainen kaupunkialoite käsittää seuraavat kaksi kestävä kaupunkikehitystä koskevaa osa-aluetta:

a) tuki innovatiivisille toimille;

b) tuki kapasiteetin ja tietämyksen lisäämiseen, alueellisille vaikutustenarvioinneille, toimintapolitiikan kehittämiseen ja viestintään.

Eurooppalaisesta kaupunkialoitteesta voidaan yhden tai useamman jäsenvaltion pyynnöstä tukea myös kaupunkiasioita koskevaa hallitustenvälistä yhteistyötä. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä yhteistyöhön, jolla pyritään kehittämään paikallistasolla valmiuksia saavuttaa YK:n kestävä kehityksen tavoitteet.

Komissio laatii kahden vuoden välein Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen eurooppalaisen kaupunkialoitteen puitteissa saavutetusta kehityksestä.

3. Eurooppalaisen kaupunkialoitteen hallinnointimalliin kuuluu jäsenvaltioiden, paikallis- ja alueviranomaisten ja kaupunkien osallistuminen, ja sillä varmistetaan asianmukainen koordinointi ja täydentävyys asetuksen (EU) 2021/1059 3 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisen kestävästä kaupunkikehityksestä koskevan erityisohjelman kanssa.

13 artikla

Alueiden väliset innovaatioinvestoinnit

1. EAKR:stä tuetaan alueiden välistä innovaatioinvestointivälinettä.
2. Alueiden välisellä innovaatioinvestointivälineellä tuetaan sellaisten alueiden välisten innovaatiohankkeiden kaupallistamista ja mittakaavan laajentamista, jotka voivat edistää eurooppalaisten arvoketjujen kehittämistä.
3. Alueiden välinen innovointi-investointiväline jakautuu seuraaviin kahteen osa-alueeseen, joista tukea tarjotaan yhtäläisesti:
  - a) rahoitustuen ja neuvontapalvelujen tarjoaminen alueiden välisiin innovointihankkeisiin investoimisessa yhteisillä älykkään erikoistumisen aloilla;
  - b) rahoitustuen ja neuvontapalvelujen tarjoaminen sekä valmiuksien kehittäminen arvoketjujen kehittämiseen vähemmän kehittyneillä alueilla.
4. Enimmillään kaksi prosenttia varoista voidaan osoittaa oppimis- ja arviointitoimiin, jotta näiden kahden osa-alueen puitteissa tuettujen hankkeiden tuloksia voidaan hyödyntää ja levittää.
5. Komissio toteuttaa kyseiset investoinnit joko suoraan tai välillisesti hallinnoiden.
6. Komissiota avustaa sen työssä asiantuntijaryhmä.

Asiantuntijaryhmän kokoonpanoon kuuluu jäsenvaltioiden, alueviranomaisten ja kaupunkien edustajia sekä liike-elämän, tutkimuksen ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen edustajia. Asiantuntijaryhmän kokoonpanossa on pyrittävä varmistamaan sukupuolten tasapuolinen edustus.

Asiantuntijaryhmä tukee komissiota pitkän aikavälin työohjelman määrittelyssä ja ehdotuspyyntöjen laadinnassa.

7. Pannessaan täytäntöön tätä välinettä komissio varmistaa koordinoinnin ja synergian muiden unionin rahoitusohjelmien ja -välineiden ja erityisesti asetuksen (EU) 2021/1059 3 artiklan 3 alakohdassa määritellyn osa-alueen "Interreg C" kanssa.
8. Alueiden välinen innovointi-investointiväline kattaa koko unionin alueen.

Kolmannet maat voivat osallistua välineen hyödyntämiseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/695 ⁽²⁵⁾ ("Horisontti Eurooppa -asetus") 16 ja 23 artiklassa säädettyjen järjestelyjen mukaisesti.

14 artikla

Syrjäisimmät alueet

1. Edellä olevaa 4 artiklaa ei sovelleta erityiseen syrjäisimmille alueille tarkoitettuun lisämäärärahaan. Tämä erityinen syrjäisimmille alueille tarkoitettu lisämääräraha käytetään korvaamaan lisäkustannuksia, joita näillä alueilla aiheutuu niiden kehitystä haittaavasta yhdestä tai useammasta SEUT 349 artiklassa tarkoitettua pysyvää rajoituksesta.

⁽²⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/695, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmasta "Horisontti Eurooppa", sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 1).

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla määrärahalta tuetaan
  - a) tämän asetuksen 5 artiklassa määritellyyn soveltamisalaan kuuluvia toimintoja;
  - b) poiketen tämän asetuksen 5 artiklasta, toimenpiteitä, joilla katetaan toimintakustannukset niiden lisäkustannusten korvaamiseksi, joita syrjäisimmillä alueilla aiheutuu niiden kehitystä haittaavasta yhdestä tai useammasta SEUT 349 artiklassa tarkoitettua pysyvää rajoituksesta.

Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua määrärahaa voidaan käyttää myös menoihin, joilla katetaan syrjäisimmillä alueilla julkisen palvelun velvoitteiden täyttämistä ja palveluhankintasopimuksia varten myönnettyt korvaukset.

3. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla määrärahalta ei tueta
  - a) toimia, joihin liittyy SEUT-sopimuksen liitteessä I lueteltuja tuotteita;
  - b) henkilöiden kuljettamiseen SEUT 107 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti myönnettävää avustusta;
  - c) vapautuksia verosta ja sosiaaliturvamaksuista;
  - d) julkisen palvelun velvoitteita, joiden täyttämisestä eivät vastaa yritykset ja joiden osalta valtio toimii julkisen vallan käyttäjänä.
4. Poiketen siitä, mitä 5 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetään, EAKR:stä voidaan tukea tuotannollisia investointeja syrjäisimmillä alueilla toimiviin yrityksiin, riippumatta yritysten koosta.

III LUKU

SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

15 artikla

Siirtymäsäännökset

Asetuksia (EU) N:o 1300/2013 ja (EU) N:o 1301/2013 tai niiden nojalla annettuja säädöksiä sovelletaan edelleen EAKR:stä tai koheesiorahastosta ohjelmakaudella 2014–2020 tuettuihin ohjelmiin ja toimiin.

16 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle 1 päivästä heinäkuuta 2021 määräämättömäksi ajaksi 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.
4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdystä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

6. Edellä olevan 8 artiklan 4 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

17 artikla

Uudelleentarkastelu

Euroopan parlamentti ja neuvosto tarkastelevat tätä asetusta uudelleen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2027 SEUT 177 artiklan mukaisesti.

18 artikla

Voimaantulo

Tämä asetusta tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetusta on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 24 päivänä kesäkuuta 2021.

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies
D. M. SASSOLI

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
A. P. ZACARIAS

EAKR:N JA KOHEESIORAHASTON YHTEISET TUOTOS- JA TULOSINDIKAATTORIT – 8 ARTIKLAN 1 KOHTA ⁽¹⁾

Taulukko 1

EAKR:n ja koheesiorahaston** yhteiset tuotos- ja tulosindikaattorit (Investoinnit työpaikkoihin ja kasvuun ja Interreg) **

Toimintapoliittinen tavoite	Erityistavoite	Tuotokset	Tulokset
(1)	(2)	(3)	(4)
1. Kilpailukykyisempi ja älykkäämpi Eurooppa edistämällä innovatiivisia ja älykkäitä taloudellisia muutoksia sekä alueellisia tieto- ja viestintä-tekniisiä yhteyksiä (toimintapoliittinen tavoite 1)	i) Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton kehittäminen ja parantaminen	RCO ⁽¹⁾ 01 – Tuetut yritykset (joista mikro-, pk- ja suuryrityksiä)* ⁽²⁾	RRCR ⁽³⁾ 01 – Tuettuihin yksiköihin luodut työpaikat*
		RCO 02 – Avustuksilla tuetut yritykset*	RRCR 102 – Tuettuihin yksiköihin luodut tutkimusalan työpaikat*
		RCO 03 – Rahoitusvälineistä tuetut yritykset* RCO 04 – Muuta kuin rahoitustukea saaneet yritykset* RCO 05 – Tuetut uudet yritykset* RCO 06 – Tuetuissa tutkimuslaitoksissa työskentelevät tutkijat RCO 07 – Yhteisiin tutkimushankkeisiin osallistuvat tutkimusorganisaatiot	RRCR 02 – Yksityiset investoinnit, jotka ovat saaneet julkista tukea (josta avustuksia, rahoitusvälineitä)* ⁽²⁾ RRCR 03 – Tuote- tai prosessi-innovaatioita toteuttavat pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset)* RRCR 04 – Organisaatio- ja markkinointi-innovaatioita toteuttavat pk-yritykset*
		RCO 08 – Tutkimuslaitteiden ja innovointityökalujen nimellisarvo RCO 10 – Yritykset yhteistyössä tutkimusorganisaatioiden kanssa RCO 96 – Alueiden väliset investoinnit innovointiin unionin hankkeissa*	RRCR 05 – Itse innovoivat pk-yritykset* RRCR 06 – Tehdyt patenttihakemukset* RRCR 07 – Tavaramerkki- ja mallihakemukset* RRCR 08 – Tuettuja hankkeita koskevat julkaisut
		RCO 13 – Yrityksille kehitettyjen digipalvelujen, -tuotteiden ja -prosessien arvo*	RRCR 11 – Uusien ja parannettujen julkisten digipalvelujen, -tuotteiden ja -prosessien käyttäjät*
		ii) Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten, tutkimusorganisaatioiden ja viranomaisten hyväksi	

⁽¹⁾ Käytetään Investoinnit työpaikkoihin ja kasvuun -tavoitteessa ja Interreg-ohjelmassa asetuksen (EU) 2021/1060 (yhteisiä säännöksiä koskeva asetus) 16 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan a alakohdan ja 41 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti sekä Investoinnit työpaikkoihin ja kasvuun -tavoitteessa asetuksen (EU) 2021/1060 (yhteisiä säännöksiä koskeva asetus) 22 artiklan 3 kohdan d alakohdan ii alakohdan mukaisesti ja Interreg-ohjelmassa asetuksen (EU) 2021/1059 (Interreg-asetus) 22 artiklan 4 kohdan e alakohdan ii alakohdan mukaisesti.

		RCO 14 – Digipalvelujen, -tuotteiden ja -prosessien kehittämiseen tukea saaneet julkiset laitokset*	RCR 12 – Yritysten kehittämien uusien ja parannettujen digipalvelujen, -tuotteiden ja -prosessien käyttäjät* RCR 13 – Digitalisoinnissa pitkälle edenneet yritykset*
	iii) Pk-yritysten kestävä kasvun ja kilpailukyvyyn parantaminen ja työpaikkojen luominen pk-yrityksissä muun muassa tuotannollisin investoinnein	RCO 15 – Perustettujen yrityshautomojen kapasiteetti* RCO 103 – Tuetut kasvuyritykset*	RCR 17 – Elinkelpoiset uudet yritykset* RCR 18 – Pk-yritykset, jotka käyttävät yrityshautomopalveluja yrityshautomon perustamisen jälkeen* RCR 19 – Yritykset, joilla on suurempi liikevaihto* RCR 25 – Pk-yritykset, joilla on korkeampi lisäarvo työntekijää kohden mitattuna*
	iv) Taitojen kehittäminen älykäästä erikoistumista, teollisuuden muutosprosessia ja yrittäjyyttä varten	RCO 16 – Institutionaalisten sidosryhmien osallistuminen yrittäjyyttä edistävään prosessiin RCO 101 – Älykäästä erikoistumista, teollisuuden muutosprosessia ja yrittäjyyttä varten tarvittavien taitojen kehittämiseen investoivat pk-yritykset*	RCR 97 – Tuen piiriin kuuluvat oppisopimuskoulutukset pk-yrityksissä RCR 98 – Pk-yritysten henkilöstö, joka on suorittanut koulutusta älykäästä erikoistumista, teollisuuden muutosprosessia ja yrittäjyyttä varten tarvittavien taitojen kehittämiseksi (taitojen mukaan: tekniset, hallinto-, yrittäjyys-, vihreät tai muut taidot) (2)*
	v) Digitaalisten yhteyksien parantaminen	RCO 41 – Sellaisten asuntojen lisämäärä, joilla on erittäin suuren kapasiteetin laajakaistayhteys RCO 42 – Sellaisten yritysten lisämäärä, joilla on erittäin suuren kapasiteetin laajakaistayhteys	RCR 53 – Asunnot, joilla on laajakaistatilaus erittäin suuren kapasiteetin verkkoon RCR 54 – Yritykset, joilla on laajakaistatilaus erittäin suuren kapasiteetin verkkoon
2. Vihreämpi, vähähiilinen siirtyminen kohti nollanettohiilitaloutta ja sopeutuvaa Eurooppaa edistämällä puhdasta ja oikeudenmukaista energiakäännettä, vihreitä ja sinisiä investointeja, kierrotaloutta, ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista, riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa sekä kestävä kaupunkiliikennettä (toimintapoliittinen tavoite 2)	i) Energiatoteutuksen edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	RCO 18 – Asunnot, joiden energiatoteutus on parantunut RCO 19 – Julkiset rakennukset, joiden energiatoteutus on parantunut RCO 20 – Vasta rakennetut tai parannetut kaukolämpö- tai kaukojäähdytysputkistot RCO 104 – Korkeahyötysuhteisten yhteistuotantoyksiköiden määrä RCO 123 – Asunnot, jotka hyötyvät maakaasukäyttöisistä lämmityskattiloista ja lämmitysjärjestelmistä, joilla korvataan kiinteitä fossiilisia polttoaineita käyttävät laitokset	RCR 26 – Primäärienergian vuotuinen kulutus (josta: asunnot, julkiset rakennukset, yritykset, muut) (2) RCR 29 – Arvioidut kasvihuonekaasupäästöt* RCR 105 – Arvioidut kasvihuonekaasupäästöt lämmityskattiloista ja lämmitysjärjestelmistä, joissa kiinteät fossiiliset polttoaineet on korvattu kaasulla
	ii) Uusiutuvan energian edistäminen direktiivin (EU) 2018/2001 mukaisesti, siinä säädetyt kestävyyskriteerit mukaan lukien	RCO 22 – Uusiutuvan energian lisätuotantokapasiteetti (josta sähköenergiaa, lämpöenergiaa) (2)* RCO 97 – Tuetut uusiutuvaa energiaa tuottavat yhteisöt*	RCR 31 – Tuotettu uusiutuva energia yhteensä (josta sähköenergiaa, lämpöenergiaa) (2)*

		RCR 32 – Uusiutuvaa energiaa varten asennettu operatiivinen lisäkapasiteetti*
iii) Älykkäiden energiajärjestelmien ja -verkkojen ja älykkään energian varastoinnin kehittäminen Euroopan laajuisen energiaverkon (TEN-E) ulkopuolella	RCO 23 – Älykkäiden energiajärjestelmien digitaaliset hallintajärjestelmät RCO 105 – Sähkön varastointiratkaisut RCO 124 – Vasta rakennetut tai parannetut kaasun siirto- ja jakeluverkon putkistot	RCR 33 – Älykkäisiin energiajärjestelmiin liitetyt käyttäjä RCR 34 – Älykkäitä energiajärjestelmiä koskevien hankkeiden käyttöönotto
iv) Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, katastrofiriskien ehkäisemisen ja palautumiskyvyn edistäminen, ottaen huomioon ekosysteemilähtöiset toimintamallit	RCO 24 – Investoinnit uusiin tai parannettuihin katastrofien seuranta-, katastrofivalmius- sekä varhaisvaroitus- ja reagoitijärjestelmiin varauduttaessa luonnonkatastrofeihin* RCO 122 – Investoinnit uusiin tai parannettuihin katastrofien seuranta-, katastrofivalmius- sekä varhaisvaroitus- ja reagoitijärjestelmiin ilmastoon liittymättömien luonnonriskien ja ihmisen toimintaan liittyvien riskien osalta RCO 25 – Rannikkokaistaleiden, jokien ja järvien rantojen uudet tai parannetut tulvasuojelurakennelmat RCO 106 – Uudet tai parannetut rakennelmat maanvyöryjen varalta RCO 26 – Ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi rakennettu tai parannettu vihreä infrastruktuuri* RCO 27 – Kansalliset tai maan alueelliset ilmastonmuutokseen sopeutumisen strategiat* RCO 28 – Alueet, joilla toteutetaan metsäpalojen torjuntatoimia RCO 121 – Ilmastoon liittyvien luonnonkatastrofien (muiden kuin tulvien ja metsäpalojen) torjuntatoimien kattama pinta-ala	RCR 35 – Tulvantorjuntatoimenpiteistä hyötyvä asukasmäärä RCR 36 – Metsäpalojen torjuntatoimista hyötyvä asukasmäärä RCR 37 – Ilmastoon liittyvien luonnonkatastrofien (muiden kuin tulvien tai metsäpalojen) torjuntatoimista hyötyvä asukasmäärä RCR 96 – Ilmastoon liittymättömien luonnonriskien ja ihmisen toimintaan liittyvien riskien torjuntatoimista hyötyvä asukasmäärä*
v) Veden saatavuuden ja kestäväns vesienhoidon edistäminen	RCO 30 – Julkisten vedenjakelujärjestelmien uusien tai parannettujen putkien pituus	RCR 41 – Parannettuun julkiseen vedenjakeluun liitetty asukasmäärä RCR 42 – Vähintään sekundääriseen julkiseen jätevedenkäsittelyjärjestelmään liitetty asukasmäärä

	RCO 31 – Yleisen jätevesihuoltoverkon uusien tai parannettujen putkien pituus RCO 32 – Uusi tai korotettu jäteveden käsittelykapasiteetti	RRC 43 – Vesihävikki julkisissa vedenjakelujärjestelmissä
vi) Kiertotalouteen ja resurssitehokkaaseen talouteen siirtymistä edistävät toimet	RCO 34 – Lisäkapasiteetti jätteen kierrätystä varten RCO 107 – Investoinnit jätteen erilliskeräystä suorittaviin laitoksiin RCO 119 - Uudelleenkäyttöön valmisteltu jäte	RRC 103 – Erilliskerätty jäte RRC 47 – Kierrätetty jäte RRC 48 – Raaka-aineena käytetty jäte
vii) Luonnon ja sen monimuotoisuuden suojelun ja säilyttämisen sekä vihreän infrastruktuurin edistäminen, myös kaupunkialueilla, sekä kaikenlaista pilaantumista vähentävät toimet	RCO 36 – Vihreä infrastruktuuri, jota tuetaan muista syistä kuin ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi RCO 37 – Niiden Natura 2000 -alueiden pinta-ala, jotka kuuluvat suojelu- ja ennallistamistoimenpiteiden piiriin RCO 38 – Tuen piiriin kuuluvan kunnostetun maaperän pinta-ala RCO 39 – Asennettujen ilmanlaadun seurantajärjestelmien kattama pinta-ala	RRC 50 – Ilmanlaatua parantavista toimista hyötyvä asukasmäärä* RRC 95 – Uudesta tai parannetusta vihreästä infrastruktuurista hyötyvä asukasmäärä* RRC 52 – Kunnostettu maaperä, jota käytetään viheralueena, sosiaalista asuntotuotantoa, taloudellista tai muuta toimintaa varten
viii) Kestävän multimodaalisen kaupunkiliikenteen edistäminen osana siirtymistä kohti nollanettohiilitaloutta	RCO 55 – Uusien raitiovaunu- ja metrolinjojen pituus RCO 56 – Korjattujen tai uudistettujen raitiovaunu- ja metrolinjojen pituus RCO 57 – Julkisessa joukkoliikenteessä käytetyn ympäristöystävällisen liikkuvan kaluston kapasiteetti* RCO 58 – Tuen piiriin kuuluvat pyörätiet* RCO 59 – Vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuri (lataus- tai tankkauspaikat)* RCO 60 – Kaupungit, joissa on uusi tai uudistettu digitoitu kaupunkiliikennejärjestelmä	RRC 62 – Uuden tai uudistetun julkisen liikennejärjestelmän vuotuinen käyttäjämäärä RRC 63 – Uusien tai uudistettujen raitiovaunu- ja metrolinjojen vuotuinen käyttäjämäärä RRC 64 – Pyöräteiden vuotuinen käyttäjämäärä

<p>3. Yhteenliitetyn Euroopan liikkuvuutta (toimintapoliittinen tavoite 3)</p>	<p>i) Ilmastomuutoksen älykkään, turvallisen, kestävä ja intermodaalisen Euroopan laajuisen liikenneverkon (TEN-T) kehittäminen</p>	<p>RCO 43 – Uusien tai parannettujen teiden pituus – TEN-T-verkko (*)</p> <p>RCO 45 – Korjattujen tai uudistettujen teiden pituus – TEN-T-verkko</p> <p>RCO 108 – Uudella tai uudistetulla liikenteenhallintajärjestelmällä varustettujen teiden pituus – TEN-T-verkko</p> <p>RCO 47 – Uusien tai parannettujen rautateiden pituus – TEN-T-verkko</p> <p>RCO 49 – Korjattujen tai uudistettujen rautateiden pituus – TEN-T-verkko</p> <p>RCO 51 – Uusien, parannettujen tai uudistettujen sisävesiväylien pituus – TEN-T-verkko</p> <p>RCO 109 – Toiminnassa olevien Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmällä varustettujen rautateiden pituus – TEN-T-verkko</p>	<p>RCR 55 – Vasta rakennettujen, korjattujen, parannettujen tai uudistettujen teiden vuotuinen käyttäjämäärä</p> <p>RCR 56 – Paremmasta tieinfrastruktuurista aiheutuva ajansäästö</p> <p>RCR 101 – Paremmasta rautatieinfrastruktuurista aiheutuva ajansäästö</p> <p>RCR 58 – Vasta rakennettujen, korjattujen, parannettujen tai uudistettujen rautateiden vuotuinen käyttäjämäärä</p> <p>RCR 59 – Rautateiden rahtiliikenne</p> <p>RCR 60 – Sisävesiväylien rahtiliikenne</p>
	<p>ii) Kestävän, ilmastomuutoksen kestävä, älykkään ja intermodaalisen kansallisen, alueellisen ja paikallisen liikkuvuuden kehittäminen ja parantaminen, mukaan lukien yhteyksien parantaminen TEN-T-verkon ja rajatylittävän liikkuvuuden osalta</p>	<p>RCO 44 – Uusien tai parannettujen teiden pituus – TEN-T-verkon ulkopuoliset osat</p> <p>RCO 46 – Korjattujen tai uudistettujen teiden pituus – TEN-T-verkon ulkopuoliset osat</p> <p>RCO 110 – Uudella tai uudistetulla liikenteenhallintajärjestelmällä varustettujen teiden pituus – TEN-T-verkon ulkopuoliset osat</p> <p>RCO 48 – Uusien tai parannettujen rautateiden pituus – TEN-T-verkon ulkopuoliset osat</p> <p>RCO 50 – Korjattujen tai uudistettujen rautateiden pituus – TEN-T-verkon ulkopuoliset osat</p> <p>RCO 111 – Toiminnassa olevien Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmällä varustettujen rautateiden pituus – TEN-T-verkon ulkopuoliset osat</p> <p>RCO 52 – Uusien, parannettujen tai uudistettujen sisävesiväylien pituus – TEN-T-verkon ulkopuoliset osat</p> <p>RCO 53 – Uudet tai uudistetut rautatieasemat ja junien pysähdyspaikat*</p> <p>RCO 54 – Uudet tai uudistetut intermodaaliyhteydet*</p>	

4. Sosiaalisempi ja osallistavampi Eurooppa panemalla täytäntöön Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari (toimintapoliittinen tavoite 4)	i) Työmarkkinoiden tehostaminen ja niiden osallistavuuden parantaminen sekä laadukkaiden työpaikkojen saatavuuden parantaminen sosiaalisen infrastruktuurin kehittämisen ja yhteisötalouden edistämisen avulla	RCO 61 – Uusien tai uudistettujen työnvälityspalvelujen käytettävissä oleva pinta-ala	RCR 65 – Uusien tai uudistettujen työnvälityspalvelujen vuotuinen käyttäjämäärä
	ii) Yhdenvertaisen pääsyn parantaminen osallistavien ja laadukkaiden koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvien palvelujen piiriin kehittämällä esteetöntä infrastruktuuria sekä myös parantamalla etä- ja verkkokoulutukseen liittyvää selviytymiskykyä	RCO 66 – Uusien tai uudistettujen lastenhoitopalvelujen luokkahuonekapasiteetti RCO 67 – Uuden tai uudistetun koulutustarjonnan luokkahuonekapasiteetti	RCR 70 – Uusien tai uudistettujen lastenhoitopalvelujen vuotuinen käyttäjämäärä RCR 71 – Uuden tai uudistetun koulutustarjonnan vuotuinen käyttäjämäärä
	iii) Syrjäytyneiden yhteisöjen, pienituloisten kotitalouksien ja muita heikommassa asemassa olevien ryhmien, kuten erityistarpeisten henkilöiden, sosioekonomisen osallisuuden edistäminen yhdennettyjen toimenpiteiden, muun muassa asumis- ja sosiaalipalvelujen, avulla	RCO 65 – Uusien tai uudistettujen sosiaalisten vuokra-asuntojen kapasiteetti* RCO 113 – Syrjäytyneitä yhteisöjä, pienituloisia kotitalouksia ja muita heikommassa asemassa olevia ryhmiä koskevien yhdennettyjen sosioekonomista osallisuutta koskevien toimenpiteiden puitteissa toteutettavien hankkeiden piiriin kuuluva asukasmäärä*	RCR 67 – Uusien tai uudistettujen sosiaalisten vuokra-asuntojen vuotuinen käyttäjämäärä
	iv) Kolmansien maiden kansalaisten, kuten maahanmuuttajien, sosioekonomisen osallisuuden edistäminen yhdennettyjen toimenpiteiden, muun muassa asumis- ja sosiaalipalvelujen, avulla	RCO 63 – Uusien tai uudistettujen tilapäisten vastaanottokeskusten kapasiteetti	RCR 66 – Uusien tai uudistettujen tilapäisten vastaanottokeskusten vuotuinen käyttäjämäärä
	v) Toimet, joilla varmistetaan tasavertainen pääsy terveydenhuoltoon ja edistetään terveydenhuoltojärjestelmien, mukaan lukien perusterveydenhuollon, kestävyyttä sekä edistetään siirtymistä laitoshoidosta perheperustaiseen ja yhteisöperustaiseen hoitoon	RCO 69 – Uusien tai uudistettujen terveydenhuoltolaitosten kapasiteetti	RCR 72 – Uusien tai uudistettujen sähköisten terveydenhuoltopalvelujen vuotuinen käyttäjämäärä RCR 73 – Uusien tai uudistettujen terveydenhuoltolaitosten vuotuinen käyttäjämäärä

		RCO 70 – Uusien tai uudistettujen sosiaalihuoltopalvelujen kapasiteetti (muu kuin asuntotarjonta)	RCR 74 – Uusien tai uudistettujen sosiaalihuoltopalvelujen vuotuinen käyttäjämäärä
	vi) Kulttuurin ja kestävän matkailun roolin parantaminen taloudellisessa kehityksessä, sosiaalisessa osallisuudessa ja sosiaalisessa innovoinnissa	RCO 77 – Tuen piiriin kuuluvien kulttuuri- ja matkailukohteiden määrä*	RCR 77 – Tuen piiriin kuuluvien kulttuuri- ja matkailukohteiden kävijämäärä*
5. Lähempänä kansalaisia oleva Eurooppa edistämällä kestävä ja integroitua kehitystä kaikentyyppisillä alueilla ja paikallisia aloitteita (toimintapoliittinen tavoite 5)	i) Integroidun ja osallistavan sosiaalisen, taloudellisen ja ympäristöön liittyvän kehityksen, kulttuurin, luonnonperinnön, kestävän matkailun ja turvallisuuden edistämisen kaupunkialueilla	RCO 74 – Yhdennettyjen aluekehitysstrategioiden puiteissa toteutettavien hankkeiden piiriin kuuluva asukasmäärä* RCO 75 – Tuen piiriin kuuluvat yhdennetyt aluekehitysstrategiat*	
	ii) Integroidun ja osallistavan sosiaalisen, taloudellisen ja ympäristöön liittyvän paikallisen kehityksen, kulttuurin, luonnonperinnön, kestävän matkailun ja turvallisuuden edistämisen muilla kuin kaupunkialueilla	RCO 76 – Yhdennetyt aluekehityshankkeet RCO 80 – Tuen piiriin kuuluvat yhteisölähtöiset paikalliset kehittämisstrategiat* RCO 112 – Yhdennettyjen aluekehitysstrategioiden laatimiseen ja toteuttamiseen osallistuvat sidosryhmät RCO 114 – Kaupunkialueille luodut tai kunnostetut avoimet alueet*	

** Yhteiset tuotos- ja tulosindikaattorit on ryhmitelty havainnollisuussyistä yhteen toimintapoliittiseen tavoitteeseen sisältyvän erityistavoitteen mukaan, mutta ne voivat liittyä myös muihin erityistavoitteisiin. Erityisesti toimintapoliittisessa tavoitteessa 5 saatetaan käyttää asianmukaisia yhteisiä indikaattoreita, jotka on lueteltu toimintapoliittisten tavoitteiden 1–4 yhteydessä. Jotta ohjelmien odotetuista ja todellisista tuloksista saataisiin kattava kokonaiskuva, tähdellä * merkityt yhteisiä indikaattoreita voidaan tarvittaessa käyttää mihin tahansa toimintapoliittiseen tavoitteeseen 1–4 sisältyvän erityistavoitteen yhteydessä.

(¹) RCO: REGIO Common Output Indicator (REGIO:n yhteinen tuotosindikaattori).

(²) Erittelyä ei vaadita ohjelmasuunnittelua vaan ainoastaan raportointia varten.

(³) RCR: REGIO Common Result Indicator (REGIO:n yhteinen tulosindikaattori).

(⁴) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1315/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, unionin suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi ja päätöksen N:o 661/2010/EU kumoamisesta (EUVL L 348, 20.12.2013, s. 1).

Taulukko 2

EAKR:n ja Interreg-ohjelman yhteiset tuotoksia ja tuloksia koskevat lisäindikaattorit

Erityiset Interreg-indikaattorit	RCO 81 – Rajatylittäviin yhteisiin toimiin osallistujat RCO 115 – Yhteisesti järjestetyt rajatylittävät julkiset tapahtumat RCO 82 – Sukupuolten tasa-arvoa, yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja sosiaalista osallisuutta edistäviin yhteisiin toimiin osallistujat	RCR 79 – Organisaatioiden hyväksymät yhteiset strategiat ja toimintasuunnitelmat RCR 104 – Organisaatioiden hyväksymät tai edelleen kehittämät ratkaisut
----------------------------------	---	---

	<p>RCO 83 – Yhteisesti laaditut strategiat ja toimintasuunnitelmat</p> <p>RCO 84 – Yhteisesti kehitetyt ja hankkeiden yhteydessä toteutetut pilottitoimet</p> <p>RCO 116 – Yhteisesti kehitetyt ratkaisut</p> <p>RCO 85 – Yhteiseen koulutukseen osallistuminen</p> <p>RCO 117 – Ratkaisut rajatylittävissä tapauksissa havaittuihin oikeudellisiin tai hallinnollisiin esteisiin</p> <p>RCO 86 – Allekirjoitetut yhteiset hallinnolliset tai oikeudelliset sopimukset</p> <p>RCO 87 – Rajojen yli yhteistyötä tekevät organisaatiot</p> <p>RCO 118 – Makroaluestrategioiden monitasoisen hallinnon parissa yhteistyötä tekevät organisaatiot</p> <p>RCO 90 – Rajatylittäviä innovaatioverkostoja koskevat hankkeet</p> <p>RCO 120 – Hankkeet, joilla tuetaan rajatylittävää yhteistyötä kaupunkien ja maaseudun välisten yhteyksien kehittämiseksi</p>	<p>RCR 81 – Yhteisen koulutuksen loppuun asti suorittaneet osallistujat</p> <p>RCR 82 – Rajatylittävät oikeudelliset tai hallinnolliset esteet, joita on lievennetty tai jotka on poistettu</p> <p>RCR 83 – Allekirjoitettujen yhteisten hallinnollisten tai oikeudellisten sopimusten kattamat henkilöt</p> <p>RCR 84 – Organisaatiot, jotka tekevät yhteistyötä rajojen yli hankkeen päättymisen jälkeen</p> <p>RCR 85 – Rajatylittäviin yhteisiin toimiin osallistujat hankkeen päättymisen jälkeen</p>
--	---	--

8 ARTIKLAN 3 KOHDASSA TARKOITETUT EAKR:N JA KOHEESIORAHASTON KESKEISET TULOKSELLISUUSINDIKAATTORIT KOMISSION KÄYTETTÄVÄKSI ASETUKSEN (EU) 2018/1046 (VARAINHOITOASETUS) 41 ARTIKLAN 3 KOHDAN H ALAKOHDAN III ALAKOHDASTA JOHTUVAN RAPORTOINTIVELVOLLISUUDEN NOUDATTAMISEKSI

Toimintapoliittinen tavoite (1)	Erityistavoite (2)	Tuotokset (3)	Tulokset (4)
1. Kilpailukykyisempi ja älykkäämpi Eurooppa edistämällä innovatiivisia ja älykkäitä taloudellisia muutoksia sekä alueellisia tieto- ja viestintä-tekniisiä yhteyksiä (toimintapoliittinen tavoite 1)	i) Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton kehittäminen ja parantaminen	CCO ⁽¹⁾ 01 – Innovaatiotuen piiriin kuuluvat yritykset CCO 02 – Tuetuissa tutkimuslaitoksissa työskentelevät tutkijat	CCR ⁽²⁾ 01 – Tuote-, prosessi-, markkinointi- tai organisaatioinnovaatioita toteuttavat pk-yritykset ⁽³⁾
	ii) Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten, tutkimusorganisaatioiden ja viranomaisten hyväksi	CCO 03 – Digituotteiden, -palvelujen ja -prosessien kehittämiseen tukea saaneet yritykset ja julkiset laitokset	CCR 02 – Uusien tai parannettujen digituotteiden, -palvelujen ja -prosessien vuotuinen käyttäjämäärä
	iii) Pk-yritysten kestävän kasvun ja kilpailukyvyyn parantaminen ja työpaikkojen luominen pk-yrityksissä muun muassa tuotannollisin investoinnein	CCO 04 – Pk-yritykset, jotka saavat tukea kasvun ja kilpailukyvyyn lisäämiseksi	CCR 03 – Tuettuihin yrityksiin luodut työpaikat
	iv) Taitojen kehittäminen älykästä erikoistumista, teollisuuden muutosprosessia ja yrittäjyyttä varten	CCO 05 – Älykästä erikoistumista, teollisuuden muutosprosessia ja yrittäjyyttä varten	CCR 04 – Pk-yritysten henkilöstö, joka on suorittanut koulutuksen taitojen kehittämiseksi älykästä erikoistumista, teollisuuden muutosprosessia ja yrittäjyyttä varten
	v) Digitaalisten yhteyksien parantaminen	CCO 13 – Sellaisten asuntojen ja yritysten lisämäärä, joilla on erittäin suuren kapasiteetin laajakaistayhteys	CCR 12 – Niiden asuntojen ja yritysten lisämäärä, joilla on laajakaistatilaus erittäin suuren kapasiteetin verkkoon
2. Vihreämpi, vähähiilinen siirtymisen kohti nollanettohiilitaloutta ja sopeutuvaa Eurooppaa edistämällä puhdasta ja oikeudenmukaista energiakäännettä, vihreitä ja sinisiä investointeja, kierto-	i) Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	CCO 06 – Investoinnit energiaterohkuutta parantaviin toimiin	CCR 05 – Säästöt primäärienergian vuotuisessa kulutuksessa
	ii) Uusiutuvan energian edistäminen direktiivin (EU) 2018/2001 ⁽¹⁾ mukaisesti, siinä säädetyt kestävyyskriteerit mukaan lukien	CCO 07 – Uusiutuvan energian lisätuotantokapasiteetti	CCR 06 – Uusiutuvan energian lisätuotannon määrä
	iii) Älykkäiden energiajärjestelmien ja -verkkojen ja älykkään energian varastoinnin kehittäminen Euroopan laajuisen energiaverkon (TEN-E) ulkopuolella	CCO 08 – Älykkäiden energiajärjestelmien digitaaliset hallintajärjestelmät	CCR 07 – Älykkäisiin energiajärjestelmiin liitetyt uudet käyttäjät
	iv) Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, katastrofiriskien ehkäisemisen ja palautumiskyvyn edistäminen, ottaen huomioon ekosysteemilähtöiset toimintamallit	CCO 09 – Investoinnit uusiin tai parannettuihin katastrofien seuranta- ja katastrofivalmius- sekä varhaisvaroitus- ja reagoitijärjestelmiin	CCR 08 – Tulvien, metsäpalojen ja muiden ilmastoon liittyvien katastrofien torjuntatoimista hyötyvän väestön määrän lisäys

taloutta, ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista, riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa sekä kestävästä kaupunkiliikennettä (toimintapolitiittinen tavoite 2)	v) Veden saatavuuden ja kestävä vesienhoidon edistäminen	CCO 10 – Uusi tai korotettu jäteveden käsittelykapasiteetti	CCR 09 – Vähintään sekundääriseen jätevedenkäsittelyjärjestelmään liitetyn väestön määrän lisäys
	vi) Kiertotalouteen ja resurssitehokkaan talouteen siirtymistä edistävät toimet	CCO 11 – Uusi tai korotettu jätteen kierrätyskapasiteetti	CCR 10 – Kierratetyn jätteen määrän lisäys
	vii) Luonnon ja sen monimuotoisuuden suojelun ja säilyttämisen sekä vihreän infrastruktuurin edistäminen, myös kaupunkialueilla, sekä kaikenlaista pilaantumista vähentävät toimet	CCO 12 – Vihreän infrastruktuurin pinta-ala	CCR 11 – Ilmanlaatua parantavista toimista hyötyvä asukasmäärä
	viii) Kestävän multimodaalisen kaupunkiliikenteen edistäminen osana siirtymistä kohti nollanettohiilitaloutta	CCO 16 – Raitiovaunu- ja metrolinjojen laajennus ja uudistus	CCR 15 – Uusien ja uudistettujen raitiovaunu- ja metrolinjojen vuotuinen käyttäjämäärä
3. Yhteenliitetyn Eurooppaliisäämällä liikkuvuutta (toimintapolitiittinen tavoite 3)	i) Ilmastonmuutoksen kestävä, älykkään, turvallisen, kestävä ja intermodaalisen Euroopan laajuisen liikenneverkon (TEN-T) kehittäminen	CCO 14 – TEN-T-tiet: Uudet, parannetut, korjatut tai uudistetut tiet CCO 15 – TEN-T-kiskot: Uudet, parannetut, korjatut tai uudistetut rautatiet	CCR 13 – Paremmasta tieinfrastruktuurista aiheutuva ajansäästö CCR 14 – Parannettua rautatieliikennettä käyttävien matkustajien vuotuinen määrä
	ii) Kestävän, ilmastonmuutoksen kestävä, älykkään ja intermodaalisen kansallisen, alueellisen ja paikallisen liikkuvuuden edistäminen, mukaan lukien yhteyksien parantaminen TEN-T-liikenneverkon ja rajatylittävän liikkuvuuden osalta	CCO 22 – TEN-T-verkon ulkopuoliset tiet: Uudet, parannetut, korjatut tai uudistetut tiet CCO 23 – TEN-T-verkon ulkopuoliset kiskot: Uudet, parannetut, korjatut tai uudistetut rautatiet	
4. Sosiaalisempi ja osallistavampi Eurooppa panemalla täytäntöön Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari (toimintapolitiittinen tavoite 4)	i) Työmarkkinoiden tehostaminen ja niiden osallistavuuden parantaminen sekä laadukkaiden työpaikkojen saatavuuden parantaminen sosiaalisen infrastruktuurin kehittämisen ja yhteisötalouden edistämisen avulla	CCO 17 – Uusien tai uudistettujen työnvälityspalvelujen käytettävissä oleva pinta-ala	CCR 16 – Uusien tai uudistettujen työnvälityspalvelujen vuotuinen käyttäjämäärä
	ii) Yhdenvertaisen pääsyn parantaminen osallistavien ja laadukkaiden koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvien palvelujen piiriin kehittämällä esteetöntä infrastruktuuria sekä myös parantamalla etä- ja verkkokoulutukseen liittyvää selviytymiskykyä	CCO 18 – Lastenhoito- ja koulutuspalvelujen uusi tai uudistettu kapasiteetti	CCR 17 – Uusien tai uudistettujen lastenhoito- ja koulutuspalvelujen vuotuinen käyttäjämäärä
	iii) Syrjäytyneiden yhteisöjen, pienituloisten kotitalouksien ja muita heikommassa asemassa olevien ryhmien, kuten erityistarpeisten	CCO 19 – Uusi tai uudistettu sosiaaliseen asuntotarjontaan tarkoitettu kapasiteetti CCO 25 – Syrjäytyneitä yhteisöjä, pienituloisia kotitalouksia ja muita heikommassa asemassa olevia	CCR 18 – Uuden tai uudistetun sosiaalisen asuntotarjonnan vuotuinen käyttäjämäärä

	henkilöiden, sosioekonomisen osallisuuden edistäminen yhden- nettyjen toimenpiteiden, muun muassa asumis- ja sosiaalipalve- lujen, avulla	ryhmiä koskevien yhdennettyjen sosioekonomista osallisuutta koskevien toimenpiteiden puitteissa toteutettavien hankkeiden piiriin kuuluva asukasmäärä	
	iv) Kolmansien maiden kansalais- ten, kuten maahanmuuttajien, sosioekonomisen osallisuuden edistäminen yhdennettyjen toi- menpiteiden, muun muassa asu- mis- ja sosiaalipalvelujen, avulla	CCO 26 – Tilapäisten vastaanottokeskusten uusi tai uudistettu kapasiteetti	CCR 20 – Uusien tai uudistettujen tilapäisten vastaanottokeskusten vuotuinen käyttäjämäärä
	v) Toimet, joilla varmistetaan tasa- vertainen pääsy terveydenhuol- toon ja edistetään terveydenhuol- tojärjestelmien, mukaan lukien perusterveydenhuollon, kestä- vyyttä sekä edistetään siirtymistä laitoshoidosta perheperustaiseen ja yhteisöperustaiseen hoitoon	CCO 20 – Terveystieteiden uusi tai uudistettu kapasiteetti	CCR 19 – Uusien tai uudistettujen terveydenhuoltopalvelujen vuotuinen käyttäjämäärä
	vi) Kulttuurin ja kestävän matkailun roolin parantaminen taloudelli- sessa kehityksessä, sosiaalisessa osallisuudessa ja sosiaalisessa in- novoinnissa	CCO 24 – Tuen piiriin kuuluvat kulttuuri- ja matkailukohteet	CCR 21 – Tuen piiriin kuuluvien kulttuuri- ja matkailukohteiden kävijämäärä
5. Lähempänä kansalaisia oleva Eurooppa edistämällä kestä- vää ja integroitua kehitystä kaikentyyppisillä alueilla ja paikallisia aloitteita (toimin- tapoliittinen tavoite 5)	i) Integroidun ja osallistavan sosiaa- lisen, taloudellisen ja ympäristöön liittyvän kehityksen, kulttuurin, luonnonperinnön, kestävän mat- kailun ja turvallisuuden edistämi- nen kaupunkialueilla	CCO 21 – Yhdennettyjen aluekehitysstrategioiden piiriin kuuluva asukasmäärä	
	ii) Integroidun ja osallistavan sosiaa- lisen, taloudellisen ja ympäris- töön liittyvän paikallisen kehityk- sen, kulttuurin, luonnonperinnön, kestävän mat- kailun ja turvallisuuden edistämi- nen muilla kuin kaupunkialueilla		

(¹) CCO: REGIO Core Common Output (REGIO:n keskeinen yhteinen tuotos).

(²) CCR: REGIO Core Common Result (REGIO:n keskeinen yhteinen tulos).

(³) Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keski suurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).